

Azərbaycan Respublikasının Rəqabət Məcəlləsi

MÜNDƏRİCAT

1-ci fəsil

ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Maddə 1. Bu Məcəllədə istifadə olunan əsas anlayışlar
Maddə 2. Azərbaycan Respublikasının rəqabət qanunvericiliyi
Maddə 3. Azərbaycan Respublikasının rəqabət siyasətinin prinsipləri
Maddə 4. Bu Məcəllənin tətbiq dairəsi
Maddə 5. Rəqabətin əhəmiyyətli dərəcədə məhdudlaşdırılması

2-ci fəsil

RƏQABƏT SAHƏSİNDƏ BAZAR SUBYEKTLƏRİNİN VƏZİFƏLƏRİ VƏ HÜQUQLARI

Maddə 6. Rəqabət sahəsində bazar subyektlərinin vəzifələri
Maddə 7. Rəqabət sahəsində bazar subyektlərinin hüquqları

3-cü fəsil

RƏQABƏT ORQANI

Maddə 8. Rəqabət orqanı
Maddə 9. Rəqabət orqanının işçilərinin sosial təminatı, maliyyə sanksiyalarından və digər vəsaitlərdən ayrılmalar
Maddə 10. Maraqlar toqquşması

4-cü fəsil

RƏQABƏTİ MƏHDUDLAŞDIRAN SAZİSLƏR

Maddə 11. Rəqabəti məhdudlaşdıran üfqi sazışlar
Maddə 12. Rəqabəti məhdudlaşdıran şaquli sazışlar
Maddə 13. İstisna edilmiş sazışlar
Maddə 14. Azəhmyyətli sazışlar

5-ci fəsil

BAZARDA HÖKMRAN MÖVQE VƏ NİSBƏTƏN YÜKSƏK BAZAR GÜCÜ

Maddə 15. Bazarda hökmsən mövqe
Maddə 16. Hökmsən mövqedən sui-istifadə
Maddə 17. Aşağı və yüksək inhisar qiymətləri
Maddə 18. Nisbətən yüksək bazar gücünə malik təsərrüfat subyektləri tərəfindən sui-istifadə hərəketləri

6-cı fəsil

HAQSIZ RƏQABƏT

Maddə 19. Haqsız rəqabətin formaları
Maddə 20. Müştərilərə qarşı aqressiv davranış
Maddə 21. Rəqib təsərrüfat subyektlərinin nüfuzdan salınması
Maddə 22. Rəqibin sahibkarlıq fəaliyyətinin təhdidi
Maddə 23. Müştərilərin qaşdırılması və aldaldılması
Maddə 24. Kommersiya sirlərinin qanunsuz əldə edilməsi, istifadəsi və yayılması
Maddə 25. Haqsız rəqabətə səbəb olan digər hərəketlər

7-ci fəsil

İQTİSADI TƏMƏRKÜZLƏŞMƏLƏR

Maddə 26. Təsərrüfat subyektlərinin təmərkiyəşməsi
Maddə 27. Razılıq alınması tələb olunan təmərkiyəşmələr
Maddə 28. Təmərkiyəşmələrin qiymətləndirilməsi
Maddə 29. Dövriyyənin hesablanması
Maddə 30. Təmərkiyəşmə haqqında ərizənin təqdim edilməsi
Maddə 31. Təmərkiyəşmə haqqında ərizənin araşdırılması
Maddə 32. Təmərkiyəşmələrin araşdırılması ilə əlaqədar ödənişlər

8-ci fəsil

DÖVLƏT ORQANLARI (QRUMLARI), YERLİ ÖZÜNİDARƏTME ORQANLARI, HABELƏ TƏNZİMLƏYİCİ QRUMLARIN TƏRƏFİNDƏN RƏQABƏT QANUNVERİCİLİYİNƏ ƏMƏL EDİLMƏSİ

Maddə 33. Dövlət orqanlarının (qurumlarının), yerli özünüidarətmə orqanlarının, habelə tənzimləyici qurumların rəqabət qanunvericiliyinə zidd olan hərəketləri (hərəkətsizliyi)
Maddə 34. Subsidiyalı və tənzimləmə fəaliyyətlərinin rəqabətə təsirlərinin qiymətləndirilməsi
Maddə 35. Dövlət orqanlarından (qurumlarından), yerli özünüidarətmə orqanlarından, habelə tənzimləyici qurumlardan məlumatların əldə edilməsi

9-cu fəsil

TƏBİİ İNHİSAR SAHƏSİNDƏ DÖVLƏT TƏNZİMLƏNMƏSİ

Maddə 36. Təbii inhisar sahələri
Maddə 37. Təbii inhisar subyektlərinin fəaliyyətinin dövlət tənzimlənməsi
Maddə 38. Tənzimləmə üsullarının tətbiq olunması üçün əsaslar
Maddə 39. Təbii inhisar subyektlərinin fəaliyyətinə rəqabət orqanı tərəfindən dövlət nəzarəti
Maddə 40. Təbii inhisar subyektlərinin fəaliyyətinə dair tələblər
Maddə 41. Təbii inhisar subyektlərinin məlumatı açıqlamaq vəzifəsi

10-cu fəsil

RƏQABƏT QANUNVERİCİLİYİNƏ ƏMƏL EDİLMƏSİNƏ DÖVLƏT NƏZARƏTİ TƏDBİRLƏRİ

Maddə 42. Dövlət nəzarəti və onun metodları
Maddə 43. Rəqabət orqanının apardığı araşdırmalar
Maddə 44. Bazarın monitorinqi
Maddə 45. Məlumatların təhlili
Maddə 46. Araşdırmanın yekunlaşdırılması
Maddə 47. Dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsinin xüsusiyyətləri
Maddə 48. Yoxlamaların aparılması
Maddə 49. Yoxlamaların nəticələrinin rəsmiləşdirilməsi
Maddə 50. Rəqabət orqanı tərəfindən sənədlərin və nümunə kimi əşyaların götürülməsi
Maddə 51. Ekspertin dövt edilməsi
Maddə 52. Mütəxəssisin dövt edilməsi
Maddə 53. Tərcüməçinin iştiraki
Maddə 54. Baxış və götürmə zamanı videoçəkilişdən istifadə
Maddə 55. Tərtib edilən protokollara dair ümumi tələblər
Maddə 56. Sənəd və məlumatların rəqabət orqanına təqdim edilməsi
Maddə 57. Rəqabət orqanı tərəfindən sənədlərin təqdim edilməsi
Maddə 58. Sübut etmə vəzifəsi
Maddə 59. Müvəqqəti tədbirlər
Maddə 60. Bazar subyektləri tərəfindən qanun pozuntusunun könüllü aradan qaldırılması

11-ci fəsil

RƏQABƏT QANUNVERİCİLİYİNİN POZULMASI HAQQINDA İŞLƏRƏ BAXILMASI

Maddə 61. Rəqabət komissiyası tərəfindən işə baxılması
Maddə 62. Rəqabət komissiyası tərəfindən baxılan işin tərəfləri
Maddə 63. İş üzrə dinləmələr
Maddə 64. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında baxılan iş üzrə sübuta yetirilməli olan hallar
Maddə 65. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasının sübutları
Maddə 66. Rəqabət komissiyasının qərarları
Maddə 67. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında işə baxılmasının təxirə salınması, iş üzrə icraatın birləşdirilməsi və ayrılması
Maddə 68. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında işə baxılmasının dayandırılması
Maddə 69. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında işə baxılmasına xitam verilməsi
Maddə 70. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasına və məsuliyyət tədbirlərinin tətbiqinə dair qərarlar
Maddə 71. Qərarların elan edilməsi
Maddə 72. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasının aradan qaldırılması barədə göstərişin verilməsi
Maddə 73. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasının aradan qaldırılması barədə göstərişin cavabdeh tərəfindən icrası
Maddə 74. İş üzrə materialların aidiyyəti dövlət orqanlarına göndərilməsi
Maddə 75. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında iş yenidən baxılması

12-ci fəsil

RƏQABƏT QANUNVERİCİLİYİNİN POZULMASINA GÖRƏ MƏSULİYYƏT

Maddə 76. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması
Maddə 77. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasına görə maliyyə sanksiyaları
Maddə 78. Maliyyə sanksiyalarından azadolmalar və güzəşt-lər
Maddə 79. Maliyyə sanksiyalarını yüngülləşdirən və ağırlaşdır-an amillər
Maddə 80. Maliyyə sanksiyalarının dövlət büdcəsinə ödənil-məsi
Maddə 81. Qanunsuz gəlir
Maddə 82. Müddətlər
Maddə 83. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması ilə bağlı işin yekunu üzrə rəqabət orqanının qərar və göstərişlərdən, onun vəzifəli şəxslərinin hərəketlərindən (hərəkətsizliyindən) şikayətin verilməsi
Maddə 84. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması nəticəsində vurulmuş zərərin ödənilməsi
Bu Məcəllə Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin 1 hissəsinin 10-cu, 15-ci və 16-cı bəndlərinə uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasında azad və sağlam rəqabətin təmin olunması, qorunması və inkişafının ümumi əsaslarını, rə-qabət qanunvericiliyinə əməl edilməsinə dövlət nəzarətini, rəqa-bət sahəsində tənzimlənməni, təbii inhisarlarla bağlı dövlət tən-zimlənməsinin təşkilati və hüquqi əsaslarını, bazar subyektlərinin hüquqlarını və vəzifələrini, habelə rəqabət qanunvericiliyi-nin pozulmasına görə məsuliyyəti müəyyən edir, sahibkarlıq fa-aliyyəti daxil olmaqla iqtisadi fəaliyyətin ədalətli üsullarla aparıl-masına hüquqi zəmin yaradır.

1-ci fəsil

ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Maddə 1. Bu Məcəllədə istifadə olunan əsas anlayışlar

1.1. Bu Məcəllənin məqsədləri üçün aşağıdakı əsas anlayış-lardan istifadə olunur:

1.1.1. **ailə üzvləri** - or-arvadlar, valideynlər, övladlar, övlad-lığa götürülmüş şəxslər, övladlığa götürülmüş şəxslər, babalar, nə-nələr, nəvələr, doğma (ögey) bacılar və qardaşlar, bacı və qardaş-övladları və nəvələri, valideynlərin bacıları və qardaşları, or-ar-vadların valideynləri, bacıları və qardaşları, bacıların ərləri, qar-daşların arvadları, qoyuunmlar və qoyuunluğa götürülmələr, və-rə-sələr;

1.1.2. **aktiv satış** - müştəriləri məktub, elektron poçt, zəng, müştərinin ünvanına getməklə və ya digər birbaşa kommunika-siya vasitələri ilə (onlayn və ya offlayn formada hədəfləyici reklam və ya marketing vasitələri ilə) aktiv qaydada hədəflənməklə edilən satış;

1.1.3. **alıcı** - istehsal, istifadə (sahibkarlıq fəaliyyəti daxil ol-maqla iqtisadi fəaliyyətlə əlaqədar) və ya təkrar satış məqsədilə məhsulu alan təsərrüfat subyekti, o cümlədən distribüter;

1.1.4. **aşağı inhisar qiyməti** - hökmsən mövqe tutmuş təsə-r-rüfat subyektlərinin öz xərcini satıcının hesabına ödəmək məqsədi-lə aldığı məhsullara müəyyənolndirdiyi aşağı qiymət, yaxud hökm-ran mövqe tutmuş təsərrüfat subyektlərinin rəqibləri bazardan sıxış-dırıb çıxarmaq məqsədilə satdığı məhsullara tətbiq etdiyi rəqa-bət şəraitində formalaşan qiymətlərdən aşağı qiymət;

1.1.5. **bazara giriş maneələri** - bazarda potensial rəqabəti, habelə potensial rəqiblərin və ya digər təsərrüfat subyektlərinin müvafiq bazara daxil olmasını məhdudlaşdırır və ya qarşısını ala-bilən və bununla da bazarda mövcud olan təsərrüfat subyektləri üçün üstünlüklər yaradan hər hansı hüquqi, iqtisadi və ya inziba-ti şərait, habelə hərəket (hərəkətsizlik);

1.1.6. **bazar payı** - bir və ya bir neçə təsərrüfat subyektlərinin müvafiq bazardakı satış dövriyyəsinin (natura və ya dəyər ifadə-sində) həmin bazardakı ümumi dövriyyəyə (natura və ya dəyər ifadəsində) nisbəti;

1.1.7. **bazar subyektləri** - bazarda yaranan münasibətlərin iştirakçısı olan təsərrüfat subyektləri, dövlət orqanları (qurum-ları) və yerli özünüidarətmə orqanları, tənzimləyici qurumlar, di-gər subyektlər;

1.1.8. **cavabdeh** - rəqabət orqanı tərəfindən rəqabət qanun-vericiliyini pozduğu iddia olunan bazar subyektləri;

1.1.9. **dempinq** - malların daxili bazarda süni surətdə endiril-miş, orta pərakəndə qiymətlərdən aşağı və ya maya dəyərindən aşağı qiymətə satılması;

1.1.10. **digər subyektlər** - təsərrüfat subyekti, dövlət orqanları (qurumları) və yerli özünüidarətmə orqanları, tənzimləyici qu-rum və ya müştəri qismində çıxış etməyən, təsərrüfat subyektlə-rinin qərarlarına təsir edə bilən hüquqi və ya fiziki şəxs;

1.1.11. **dövlət inhisarı** - təqdim etdiyi məhsullarla bağlı fa-aliyyəti rəqabət qanunvericiliyi ilə tənzimlənməyən, inhisarlaşan bazarda fəaliyyətinə nəzarət və tənzimləmə üsulları dövlət tərə-findən müəyyən edilən inhisar;

1.1.12. **dövlət inhisarında olan məhsullar** - qiymətləri (ta-rifləri) qanunla müəyyən edilən və dövlət orqanları (qurumları) tərəfindən təqdim edilən məhsullar;

1.1.13. **eksklüziv təchizat sistemi** - satıcının müəyyən ərazi və ya müştəri qruplarını eksklüziv olaraq özünə və ya ayrı-ayrı alıcılara ayırdığı və həmin alıcıların bir-birinin eksklüziv ərazi və ya eksklüziv müştəri qruplarına aktiv satışını məhdudlaşdıran sazış və ya sazışlar məcmusu;

1.1.14. **ərizəçi** - qanun pozuntusunun araşdırılması və aradan qaldırılması barədə müraciət təqdim etmiş fiziki və ya hüquqi şəxs;

1.1.15. **haqsız rəqabət** - müvafiq bazarda üstünlük əldə et-mək məqsədilə təsərrüfat subyektlərinin qanunvericiliyə və işgüzar əməllərə zidd olan, habelə ədalətsiz üsullardan istifadə etməklə rəqib təsərrüfat subyektlinə zərər vuran (vura bilən) və ya on-ların işgüzar nüfuzuna xələl gətirən (gətirə bilən) hərəketləri;

1.1.16. **həllədiçi nəzarət** - hüquqi və ya fiziki şəxsə (şəxslər-rə) digər hüquqi və ya fiziki şəxsin (şəxslərin) fəaliyyətini birba-şa və ya dolay yolla (bir və ya bir neçə hüquqi şəxs vasitəsilə), təkbaşına və ya birgə şəkildə məhdudlaşdırmaq və ya istiqamət-ləndirmək imkanı verən aşağıdakı hallardan birinin mövcudluğu:

1.1.16.1. digər şəxsin aktivlərinin 50 faizindən çoxuna mül-kiyyət hüququnun olması;

1.1.16.2. şəxslər arasında törəmə və ya asılı təsərrüfat cəmiy-yəti münasibətlərinin olması;

1.1.16.3. aralarındakı münasibətlərin xarakterinə əsasən nə-zarət edən şəxsin nəzarət olunan şəxsə icrası məcburi olan gös-tərişlər vermək səlahiyyətinin olması;

1.1.16.4. nəzarət olunan şəxsin idarəetmə orqanlarının tərk-i-binin formalaşdırılmasına, səsvermə və ya qərar qəbulətmə pro-sesinə həllədiçi təsir etmək imkanının (hər hansı prosesin gedi-şətini dəyişməyə imkan verən hüquqlarının) olması;

1.1.17. **hökmsən mövqe** - bazar payı bu Məcəllədə qeyd olun-an hədlərdən çox olan təsərrüfat subyektlərinin öz üstün bazar gü-cünə əsaslanaraq, rəqiblərdən və müştərilərdən asılı olmadan müvafiq bazarda rəqabəti məhdudlaşdırmaq və ya ona təsir et-mək (o cümlədən məhsulun dövriyyəsinin ümumi qaydalarını və şərtlərini dəyişdirmək, bazara girişi maneələri yaratmaq, rəqiblə-ri bazardan çıxarmaq) imkanı verən müstəsna vəziyyəti;

1.1.18. **xidmət (iş)** - malların təqdim edilməsi sayılmayan, nəticələri maddi (və ya qeyri-maddi) ifadə kəsb edən və satış üçün nəzərdə tutulan fəaliyyət;

1.1.19. **iqtisadi fəaliyyət** - yalnız dövlət orqanları (qurum-ları) tərəfindən həyata keçirilən dövlətin mühüm funksiyalarına aid olan fəaliyyət növləri və fiziki şəxsin istehlak məqsədilə məhsul almaq istisna olmaqla bazarda məhsulun təqdim olunma-sı ilə xarakterizə olunan hər hansı fəaliyyət;

1.1.20. **kartel sövdələşməsi** - rəqabətin məhdudlaşdırılması məqsədilə bağlanmış və bu Məcəllə ilə qadağan edilən üfqi saz-ış;

1.1.21. **qarşılıqlı əvəz oluna bilən məhsullar** - istifadə təyi-natına, tətbiqinə, keyfiyyəti və texniki xüsusiyyətlərinə, qiyməti-nə və digər parametrlərinə görə müqayisə oluna bilən, müştəri-nin istehlak (o cümlədən istehsalat məqsədləri üçün istehlak) zal-manı onları bir-biri ilə əvəz etdiyi və ya əvəz etməyə hazır oldu-ğu məhsul;

1.1.22. **qiymət manipulyasiyası** - bazarın ümumi tələblərindən asılı olmadan hökmsən mövqe tutmuş təsərrüfat subyekti tər-rəfindən rəqabətin məhdudlaşdırılması məqsədilə həyata keçiri-lən və ya rəqabət qanunvericiliyini pozmaqla qiymətlərin azal-dılması, bir səviyyədə saxlanılması və yüksəldilməsindən ibarət hərəketlər;

1.1.23. **mal** - satış, mübadilə və dövriyyənin digər formaları üçün nəzərdə tutulmuş hər hansı maddi və ya qeyri-maddi əml-ak;

1.1.24. **maliyyə institutları** - maliyyə bazarlarını tənzimləyən qanunlara müvafiq olaraq maliyyə xidmətlərini həyata keçirən və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı (bundan sonra - Mərkəzi Bank) tərəfindən fəaliyyətinə nəzarət olunan təsərrüfat sub-yektləri;

1.1.25. **maraqlı tərəflər** - rəqabət komissiyasının qərarı nə-ticəsində maraqlı birbaşa təsirə məruz qala biləcək və ya öz müraciəti əsasında işə cəlb olunan hüquqi və ya fiziki şəxslər;

1.1.26. **məhsul** - satış, mübadilə və dövriyyənin digər forma-ları üçün nəzərdə tutulmuş hər hansı mal və ya xidmət (iş);

1.1.27. **müqayisə edilə bilən rəqabətli bazar** - məhsulların alınması və ya satılması məqsədlərinə və müvafiq bazara çıxış şərtləri əsasında müəyyən edilən, satılan malların həcminə, müs-tərilərin və ya satıcılının tərkibinə görə müqayisə edilə bilən di-gər bazar;

1.1.28. **mühüm əhəmiyyətli resurs** - təkrar istehsalı müm-kün olmayan, müvafiq bazarda faktiki əvəzedilə bilməyən, isti-fadə edilməsinə imkan verilmədikdə isə rəqibin fəaliyyətini tam və ya qismən məhdudlaşdıran infrastruktur, obyekt və ya ehtiyat;

1.1.29. **müştəri** - məhsulu istifadə edən, onu sifariş verən, alan, yaxud sifariş vermək və ya almaq niyyəti olan şəxs, o cüm-lədən istehlakçılar;

1.1.30. **müvafiq bazar** - coğrafi sərhədlərdən kənarda müştərinin iqtisadi, texniki və ya digər praktiki səbəblərdən mü-vafiq əmətinə əldə etməyi məqsəduoyğun hesab etmədiyi və xü-susiyyətliyi, qiymətliyi və istifadə təyinatı eyni olan, yaxud qarşılıqlı əvəz oluna bilən əmətlərin təklif olunduğu bazar;

1.1.31. **nou-hau** - satıcının təcrübəyə aid olan, sahibinin mü-lahizəsinə əsasən hər kəsin məlum olmayan və asanlıqla əldə edilə bilməyən, alıcı tərəfindən məhsulun istifadəsi, satışı və ya təkrarsatışı üçün vacib əhəmiyyətli və faydalı olan və gizlilik və mühümlük tələblərinə cavab verməsinin təsdiqlənməsi üçün hətərəfli və etraflı olaraq təsvir olunan məlumat məcmusu;

1.1.32. **passiv satış** - müəyyən ərazi və ya müştəri qrupunu hədəfə almadan həmin müştərilər tərəfindən edilən təkliflərə əsasən həyata keçirilən satış;

1.1.33. **potensial rəqib** - rəqabəti məhdudlaşdıran sazışlar və ya digər hərəketlər (hərəkətsizlik) olmadığı təqdirdə qısa mü-d-dət ərzində zəruri xərcləri çəkməklə müvafiq bazara daxil olmaq imkanına malik (yalnız nəzəri mümkünlük istisna olmaqla) tər-sərrüfat subyekti;

1.1.34. **rəqabət** - məhsulun mövcud və ya potensial müştəri-ləri və (və ya) satıcıları ilə daha əlverişli işgüzar münasibətlər yaratmaq məqsədilə müstəqil fəaliyyət göstərən təsərrüfat sub-yektlərinin qanuna zidd olmayan fəaliyyəti;

1.1.35. **rəqabət aparmamaq öhdəliyi** - alıcının satıcı tərə-findən təchiz olunan məhsul ilə rəqabətə olan məsuliyyət istehlak

etmək, digər təsərrüfat subyektlərdən almaq, satmaq və ya təkrar satmaq imkanını məhdudlaşdıran birbaşa və ya dolay öhdəlik və ya alıcının müvafiq bazarda eyni və ya qarşılıqlı əvəz oluna bil-ən məhsulun 50 faizindən çoxunu (sonuncu maliyyə ilində onun satın aldığı məhsulun dəyəri və ya bu mümkün olmadıqda hə-cminə uyğun olaraq hesablanır) satıcıdan və ya satıcı tərəfindən müəyyən olunan digər təsərrüfat subyektlərdən almağa məcbur edən birbaşa və ya dolay öhdəlik;

1.1.36. **rəqabətin məhdudlaşdırılması** - bazar subyektləri tərəfindən rəqabətin qarşısını alan, aradan qaldıran və ya ona məhdudiyyətlər qoymaq məqsədi daşıyan, belə nəticələrə səbəb olan, yaxud belə nəticələrə səbəb ola bilən sazışların bağlanma-sı, uyğunlaşdırılmış hərəketlərin edilməsi, qərarların qəbul edil-məsi, hökmsən mövqedən sui-istifadə və bu kimi digər hərəket-lərin həyata keçirilməsi;

1.1.37. **rəqabət orqanı** - rəqabət qanunvericiliyinə əməl edilməsinə dövlət bazardakı həyata keçirən, dövlətin rəqabət si-yasətinin formalaşdırılmasında iştirak edən və həmin siyasətin həyata keçirilməsini, habelə rəqabət sahəsində tənzimlənməni təmin edən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum);

1.1.38. **raəib** - müvafiq bazara məhsul çıxara bilən təsərrüfat subyekti;

1.1.39. **satıcı** - məhsulu müştəriyə satan və ya təkrar satış üçün paylayan təsərrüfat subyekti;

1.1.40. **sazış** - təsərrüfat subyektləri və (və ya) digər subyektl-ər arasında bazardakı davranışlarla bağlı orta q maraqların hər hansı qaydada nümayiş etdirilməsinə dair açıq və ya gizli şəkild-ə yazılı və ya şifahi formada (o cümlədən etibarsız olub nəticə yaradan, ləğv və ya xitam edilməsi) razılaşmalar və ya oqdrlar, ha-belə təsərrüfat subyektlərinin birliklərini qərarları;

1.1.41. **selektiv təchizat sistemi** - satıcının məhsulu yalnız müəyyən meyar əsasında seçilmiş distribüterlərə satmaq və belə distribüterlərin məhsulu onlar üçün ayrılmış ərazi daxilində di-gər distribüterlərə icazəsiz satmamaq öhdəliyini müəyyən edən sazış və ya sazışlar məcmusu;

1.1.42. **şaquli sazış** - bir-biri ilə alqı-satqı münasibətində olan və ya ola bilən və rəqib olmayan təsərrüfat subyektlərinin və ya digər subyektlərin öz aralarında bağladıkları, yaxud təsərrüfat subyektləri ilə digər subyektlər arasında bağlanan sazış;

1.1.43. **şəbəkə effekti** - informasiya-telekommunikasiya şə-bəkələri vasitəsilə məhsul satışını həyata keçirən təsərrüfat sub-yektlərinin həmin şəbəkəyə qoşulan istifadəçilərin sayının çoxalm-a-sı hesabına müvafiq bazara təsir imkanının artması;

1.1.44. **şəxslər qrupu** - Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinə əsasən qarşılıqlı surətdə asılı olan hüquqi və ya fi-ziki şəxslər, habelə bir-birinin və ya biri digərinin qəbul etdiyi qərarlara və ya bazardakı fəaliyyətinə birbaşa və ya dolay yolla, həllədiçi nəzarət edən, yaxud eyni şəxslər (hüquqi və ya fiziki) və ya onların ailə üzvləri tərəfindən idarə edilən hüquqi və ya fi-ziki şəxslər;

1.1.45. **təbii inhisar** - istehsalın texnoloji xüsusiyyətlərinə görə rəqabətin mümkün olmadığı, habelə iqtisadi baxımdan əl-veriqli və ya məqsəduoyğun hesab edilmədiyi şəraitdə dövlət və ya ictimai maraqlar şəbəkədən ödənilməsi zəruri olan, lakin istehlakda başqa məhsul ilə əvəz edilə bilməyən məhsula tələbat təmin edilməsi üçün daha səmərəli olan bazarın vəziyyəti;

1.1.46. **təbii inhisar subyekti** - təbii inhisar şəraitində məh-sul istehsalı (satış) ilə məşğul olan və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurumun) təsdiq etdiyi siya-hıya daxil edilən təsərrüfat subyekti;

1.1.47. **təmərkiyəşmə** - bu Məcəllənin 26-cı maddəsində qeyd olunan qaydada bir və ya bir neçə təsərrüfat subyektlərinin, onun müəyyən hissələrinin (fəaliyyət sahələrinin) birləşməsi, yaxud təsərrüfat subyektlərinin, onun müəyyən hissələrinin (fəali-yət sahələrinin, səhmlərinin, paylarının) və hüquqlarının əldə edilməsi, yaxud birgə təsərrüfat subyektlərinin yaradılması;

1.1.48. **tənzimləyici qurum** - qanuna uyğun olaraq bazarın müvafiq sahəsində dövlət tənzimləmə funksiyalarını həyata ke-çirən qurum;

1.1.49. **təsərrüfat subyekti** - mülkiyyət növündən, təşkilati hüquqi formasından və maliyyələşmə mənbəyindən asılı olma-yaraq, sahibkarlıq fəaliyyəti daxil olmaqla iqtisadi fəaliyyətlə məşğul olan istənilən hüquqi və ya fiziki şəxs, xarici hüqu

Azərbaycan Respublikasının Rəqabət Məcəlləsi

Əvvəli 12-ci sahə.

Maddə 2. Azərbaycan Respublikasının rəqabət qanunvericiliyi

2.1. Azərbaycan Respublikasının rəqabət qanunvericiliyi Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasından, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdən, bu Məcəllədən və bu sahədə münasibətləri tənzimləyən digər normativ hüquqi aktlardan ibarətdir.

2.2. Bu Məcəllə əqli mülkiyyət sahəsində Azərbaycan Respublikasının normativ hüquqi aktları ilə müəyyən olunan hüquqları məhdudlaşdırmır.

Maddə 3. Azərbaycan Respublikasının rəqabət siyasətinin prinsipləri

1. Rəqabət siyasətinin prinsipləri aşağıdakılardır:
 - 1.1. sahibkarlıq fəaliyyəti də daxil olmaqla, iqtisadi fəaliyyətin azad və sağlam rəqabət şəraitində həyata keçirilməsinin təmin olunması;
 - 1.2. rəqabətin təmin olunması, qorunması və inkişaf etdirilməsi;
 - 1.3. iqtisadiyyatın inhisarsızlaşdırılması və rəqabətin stimullaşdırılması;
 - 1.4. rəqabətin məhdudlaşdırılmasına səbəb ola bilən sazişlərə, davranış və hərəkətlərə (hərəkətsizliyə), habelə təbii inhisar fəaliyyətinə dövlət tənzimlənməsinin və nəzarətinin təmin olunması;
 - 1.5. qiymətlərin bazarda tələb və təklifin qarşılıqlı təsiri əsasında formalaşması;
 - 1.6. sərbəst qiymətoqumada müştərilərin mənafeyinin nəzərə alınması və sərbəst seçim hüququnun təmin olunması;
 - 1.7. müştərilərin və təbii inhisar subyektlərinin maraqlarının uzlaşdırılmasının təmin olunması;
 - 1.8. rəqabəti məhdudlaşdırən sazişlərin, təmərküzləşmələrin və hökmran mövqedən və təbii inhisar mövqeyindən sui-istifadənin yolverilməzliyi;
 - 1.9. bütün bazar subyektləri üçün bazara sərbəst giriş, resurslara bərabər əlçatanlıq və bərabər tənzimləmə şərtlərinin müəyyən edilməsi.

Maddə 4. Bu Məcəllənin tətbiq dairəsi

1. Bu Məcəllə Azərbaycan Respublikasında iqtisadiyyatın bütün sahələrində fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektlərinin öz aralarında, onlarla dövlət orqanları (qurumları), yerli özünüidarəetmə orqanları, tənzimləyici qurumlar və digər subyektlər, habelə müştəriilər arasında yaranan və rəqabətə təsir edən münasibətləri tənzimləyir.
2. Bu Məcəllə ümumi iqtisadi mənafeyə xidmət edən fəaliyyətə, habelə belə fəaliyyətə məşğul olan bazar subyektlərinin digər iqtisadi fəaliyyətinə də şamil edilir.
3. Bu Məcəllə Azərbaycan Respublikasının təsərrüfat subyektləri ilə xarici ölkələrin hüquqi və fiziki şəxsləri arasında bağlanmış sazişlərin, təmərküzləşmələrin və (və ya) həmin subyektlərin xaricdəki fəaliyyətinin daxili bazarda rəqabəti məhdudlaşdırdığı (və ya məhdudlaşdırma biləcəyi) hallara da şamil edilir.
4. Siyahısız müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən təsdiq edilən fəaliyyət sahələrinə və məhsullara bu Məcəllənin tələbləri müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən olunan hallarda tətbiq edilmir və ya məhdud tətbiq edilir.
5. Ələt azad iqtisadi zonasında rəqabətə bağlı məsələlər "Ələt azad iqtisadi zonası haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərinə uyğun olaraq tənzimlənir.

Maddə 5. Rəqabətin əhəmiyyətli dərəcədə məhdudlaşdırılması

1. Bu Məcəllədə rəqabətin əhəmiyyətli dərəcədə məhdudlaşdırılması dedikdə aşağıdakılardan nəzərdə tutulur:
 - 1.1. ardıcıl 12 (on iki) ay ərzində istənilən dövr aralığında müvafiq bazarın şəxslər qrupuna daxil olmayan subyektlərinin sayının 10 faizini və daha çox azalmasına səbəb olan hərəkətlərə (hərəkətsizliyə) yol verilməsi;
 - 1.2. ardıcıl 12 (on iki) ay ərzində istənilən dövr aralığında hökmran mövqedə olmayan təsərrüfat subyektlərinin birgə bazar payının 50 faiz və daha çox azalmasına səbəb olan hərəkətlərə (hərəkətsizliyə) yol verilməsi;
 - 1.3. digər təsərrüfat subyektlərinin müvafiq bazara daxil olmasının qarşısının alınması;
 - 1.4. müvafiq bazarda təsərrüfat subyektlərinin bazar paylarının 90 faizinin 6 (altı) aydan çox olan müddətdə dəyişməz qalmasına gətirib çıxaran hərəkətlərə yol verilməsi.

2-ci fəsil RƏQABƏT SAHƏSİNDƏ BAZAR SUBYEKTLƏRİNİN VƏZİFƏLƏRİ VƏ HÜQUQLARI

Maddə 6. Rəqabət sahəsində bazar subyektlərinin vəzifələri

1. Rəqabət sahəsində bazar subyektlərinin vəzifələri aşağıdakılardır:
 - 1.1. rəqabət qanunvericiliyinin tələblərinə riayət etmək;
 - 1.2. rəqabət orqanının vəzifəli şəxslərinin qanunda nəzərdə tutulmuş səlahiyyətlərinin bu Məcəlləyə uyğun olaraq icrasını üçün lazımı şərait yaratmaq, onların rəqabət qanunvericiliyinə uyğun olaraq verdikləri göstərişləri və qanuni tələblərinin icra etmək;
 - 1.3. yoxlama zamanı yoxlamaya aid sənədləri (məlumatları) yoxlayıcıya təqdim etmək və yaranan suallara şifahi və (və ya) yazılı izahatlar vermək, habelə sənədlərin (məlumatların) təhrif olunmasına yolverməmək;
 - 1.4. bu Məcəllə ilə müəyyən edilmiş hallarda və qaydada zəruri məlumatları (qanunda nəzərdə tutulduğu hallarda kommersiya, vergi, gömrük və bank siri, habelə statistik siri sayılan məlumatlar daxil olmaqla) və sənədləri (onların təsdiq olunmuş surətlərini) rəqabət orqanına təqdim etmək;
 - 1.5. bu Məcəllə və Azərbaycan Respublikasının digər normativ hüquqi aktları ilə müəyyən edilən digər vəzifələri yerinə yetirmək.

Maddə 7. Rəqabət sahəsində bazar subyektlərinin hüquqları

1. Rəqabət sahəsində bazar subyektlərinin hüquqları aşağıdakılardır:
 - 1.1. rəqabət qanunvericiliyi haqqında, habelə bazar subyektlərinin, rəqabət orqanının və onun vəzifəli şəxslərinin rəqabət

sahəsinə aid hüquqları və vəzifələri barədə rəqabət orqanından əvvəzsiz olaraq yazılı məlumat (izahat) almaq;

- 1.1. rəqabət qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş tənzimləmə tədbirlərinin tətbiqi ilə əlaqədar təkzibedici sübutları və materialları rəqabət orqanına təqdim etmək;
- 1.1.3. əlavə sübut və izahatların təqdim edilməsi üçün müəyyən olunmuş müddətin uzadılması barədə rəqabət orqanına müraciət etmək;
- 1.1.4. bəzadən aparılan araşdırmaların və yoxlamaların materialları ilə tanış olmaq, qəbul edilmiş qərarlara münasibətdə rəyini bildirmək;
- 1.1.5. barəsində aparılan araşdırmalara və yoxlamaların nəticələrinə dair sənədlərin və qəbul edilmiş qərarların surətini almaq;
- 1.1.6. rəqabət orqanının inzibati aktlarından, onun vəzifəli şəxslərinin hərəkətlərindən (hərəkətsizliyindən) inzibati qaydada və məhkəməyə şikayət etmək;
- 1.1.7. rəqabət orqanının inzibati aktları, onun vəzifəli şəxslərinin hərəkətləri (hərəkətsizliyi) nəticəsində dəyimsi zərərin ödənilməsinə mülki qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada tələb etmək;
- 1.1.8. rəqabət orqanının vəzifəli şəxslərindən bazar subyektlərinin təqdim etdiyi məlumatların və sənədlərin (kommersiya, vergi, gömrük və bank siri, habelə statistik siri sayılan məlumatlar daxil olmaqla) qanunla müəyyən edilmiş qaydada qorunmasını tələb etmək;
- 1.1.9. rəqabət qanunvericiliyinə riayət olunması və pozulmasının qarşısını almaq məqsədilə özünün rəqabət qanunvericiliyi tələblərinə uyğunluğunu daxil təminatı sistemini təşkil etmək;
- 1.1.10. rəqabət qanunvericiliyinin pozulması nəticəsində qanunsuz gəlir əldə etmiş bazar subyektlərindən həmin pozuntu halı üzrə zərərinin əvəzinin ödənilməsinə mülki qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada tələb etmək;
- 1.1.11. bu Məcəllə və Azərbaycan Respublikasının digər normativ hüquqi aktları ilə müəyyən edilən digər hüquqları həyata keçirmək.

3-cü fəsil RƏQABƏT ORQANI

Maddə 8. Rəqabət orqanı

1. Rəqabət orqanının bu Məcəlləyə uyğun olaraq qəbul etdiyi qərarları onların aid olduğu bütün bazar subyektləri üçün məcburidir.
2. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında işlərə baxılması və qanun pozuntularının aradan qaldırılması məqsədilə rəqabət orqanı tərəfindən rəqabət komissiyası yaradılır. Rəqabət komissiyasının yaradılması, tərkibi, rəqabət komissiyası tərəfindən işlərə baxılması və qərarların qəbul edilməsi qaydaları müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən təsdiq olunur.

Maddə 9. Rəqabət orqanının işçilərinin sosial təminatı, maliyyə sanksiyalarından və digər vəsaitlərdən ayırmaqlar

1. Xidməti fəaliyyətlə əlaqədar rəqabət orqanının işçisinin və ya onun ailə üzvlərinin ömürlük dəyimiş zərərin, onun müraciəti əsasında, məhkəmə qaydasında təqsirkar şəxsəndə tutulmaqla, tam həcmdə dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına ödənilir.
2. Bu Məcəllənin tələblərinin pozulmasına görə bu Məcəllə və Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinə əsasən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən tətbiq olunan sanksiya və cərimələrdən toplanan vəsaitin 50 faizi (bu Məcəllənin 81.2-ci maddəsinə əsasən qanunsuz gəlirlə mütənəsib artırılan hissə və əlavə maliyyə sanksiyası istisna edilməklə) müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanının (qurumun) işçilərinin sosial təminatının gücləndirilməsi və maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi məqsədilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanının (qurumun) hesabına köçürülür.
3. Bu Məcəllənin 9.2-ci maddəsi ilə müəyyən edilmiş vəsaitin bölüşdürülməsi və ondan istifadə qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən olunur.

Maddə 10. Maraqlar toqquşması

1. Rəqabət orqanının vəzifəli şəxsi bu Məcəllənin tələbləri nəzərə alınmaqla vəzifələrinin həyata keçirərək "Dövlət qulluqlarının etik davranış qaydaları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun maraqların toqquşması ilə bağlı müddəalara riayət etməlidir.
2. Rəqabət orqanının vəzifəli şəxsi aşağıdakı hallarda xidməti vəzifələrini təsərrüfat subyektlərinə münasibətdə həyata keçirməz:
 1. rəqabət orqanının vəzifəli şəxsi ilə müvafiq təsərrüfat subyekti (hüquqi şəxs olduqda təsisçisinin, iştirakçısının, bənefisiar mülkiyyətçisinin, qanuni təmsilçisinin və ya idarəetmə orqanlarının üzvləri) arasında ailə üzvləri münasibətləri olduqda;
 2. rəqabət orqanının vəzifəli şəxsinin və (və ya) onun ailə üzvlərinin bilavasitə və ya dolay yolla müvafiq təsərrüfat subyektlərinə (onun fəaliyyətində) maliyyə marağı olduqda.

4-cü fəsil RƏQABƏTİ MƏHDUDLAŞDIRAN SAZİŞLƏR

Maddə 11. Rəqabəti məhdudlaşdırən üfüqi sazişlər

1. Bu Məcəllənin 13-cü maddəsinə nəzərə alınmaqla, rəqabəti məhdudlaşdırən nəticələrə səbəb olan və ya ola bilən üfüqi sazişlər və uyğunlaşdırılmış hərəkətlər, o cümlədən aşağıdakı hədəflərdən birinə və ya bir neçəsinə çatmaq məqsədilə bağlanmış kartel sövdələşmələri və uyğunlaşdırılmış hərəkətlər qadağan edilir və bağlanıldığı andan əhəmiyyətsizdir:
 - 1.1.1. alış və ya satış qiymətlərinin, yaxud hər hansı digər ticarət şərtlərinin birbaşa və ya dolay yolla razılaşdırılması və (və ya) bununla əlaqədar məlumat mübadiləsinin aparılması;
 - 1.1.2. istehsal, bazarı, texniki inkişafın, investisiyaların məhdudlaşdırılması və ya onlara nəzarət edilməsi;
 - 1.1.3. bazarların, o cümlədən müştərilərin, satıcıların, ərazilərin, xammal mənbələrinin, yaxud məhsulun konkret növlərinin istehsalının (satışının) öz aralarında bölüşdürülməsi;
 - 1.1.4. müvafiq bazarda tələb və təklifin həcminin əvvəlcədən müəyyənləşdirilməsi və (və ya) ona nəzarət edilməsi;
 - 1.1.5. dövlət satınmaları, hərrac və digər müsabiqələrdə iştirak edən və ya iştirak edəcək təsərrüfat subyektlərinin və (və ya) təklif olunacaq satış (alış) qiymətlərinin onlar arasında əvvəlcədən razılaşdırılması, yaxud bu prosesə digər formada qanunsuz təsir göstərilməsi;
 - 1.1.6. digər təsərrüfat subyektləri ilə aparılan eyni və ya oxşar əməliyyatlara fərqli şərtlərin tətbiqi və bununla da onların rəqabətdə əlverişsiz vəziyyətə salınması;

- 1.1.7. saziş iştirakçısı olmayan rəqiblərə müqavilələrə məhiyyətə və işgüzar adətələrə əsasən, həmin müqavilələrin predmeti ilə əlaqəli olmayan və (və ya) onun üçün əlverişsiz olan şərtin (öhdəliyin) daxil edilməsi;

- 1.1.8. digər təsərrüfat subyektlərinin saziş iştirakçısı olmayan bir sıra təsərrüfat subyektləri ilə kommersiya münasibətləri qurmamağa və ya müqavilə bağlamamağa sövq edilməsi;

- 1.1.9. saziş iştirakçısı olmayan rəqib təsərrüfat subyektlərinin müvafiq bazara girişinin məhdudlaşdırılması və ya həmin bazardan sıxışdırılıb çıxarılması;

- 1.1.10. rəqabət üçün vacib əhəmiyyəti olan müqavilələrə və ya təsərrüfat subyektlərinin birliklərinə qoşulmaqdan kollektiv imtina edilməsi.

- 1.2. Rəqabəti məhdudlaşdırən üfüqi sazişlərin, o cümlədən kartel sövdələşmələrinin və uyğunlaşdırılmış hərəkətlərin müəyyən edilməsi və sübutların əldə edilməsi üçün aşağıdakılar araşdırılır:

- 1.2.1. müvafiq bazarda sabit iqtisadi amillər (pandemiyanın, iqtisadi böhranın və ya iqtisadiyyatın inkişafına təsir edən digər hadisələrin baş vermədiyini) şəraitində hər hansı şəxslər qrupuna daxil olmayan təsərrüfat subyektlərinin sayının 20 faiz və daha çox azalması və (və ya) bazardan çökülməsi;

- 1.2.2. müvafiq bazarda dəyişməz iqtisadi amillər (vergi, kredit və sığorta siyasətinin, minimum əməkhaqqı məbləğinin dəyişmədiyini) şəraitində məhsul dövriyyəsinin 20 faiz və daha çox dəyişməsi;

- 1.2.3. müvafiq bazarda qiyməti formalaşdıran ümumi şərtlər (dövlət tənzimləməsi, o cümlədən gömrük rüsumları, vergitutma və tariflər) dəyişmədiyini halda, qiymətlərin 30 (otuz) gün ərzində 10 faizdən çox dəyişdirilməsi;

- 1.2.4. müvafiq bazarda 30 faiz və daha çox birgə paya malik olan saziş iştirakçılarının hamısı tərəfindən qiymətlərin 30 (otuz) gün ərzində 10 faizdən çox dəyişdirilməsi və ya satış həcmiminin əsasız olaraq məhdudlaşdırılması (mal qiyyətinin yaradılması);

- 1.2.5. təsərrüfat subyektlərinin eyni vaxtda bir ərazidə yerləşən bazarda cəmləşməsi və ya digər ərazidə yerləşən bazarlardan çökülməsi;

- 1.2.6. dövlət orqanları (qurumları), yerli özünüidarəetmə orqanları, tənzimləyici qurumlar tərəfindən dövlət və bələdiyyə xidmətlərinin göstərilməsi ilə bağlı saziş iştirakçısı olmayan təsərrüfat subyektlərinə normativ hüquqi aktlarda nəzərdə tutulmayan tələblərin qoyulması;

- 1.2.7. müvafiq bazarda təsərrüfat subyektlərinin bazar paylarının 90 faizinin 6 (altı) aydan çox olan müddətdə dəyişməz qalması;

- 1.2.8. müvafiq bazarda təsərrüfat subyektlərinin bazar paylarının dəyişməz iqtisadi amillər (vergi, kredit və sığorta siyasətinin, minimum əməkhaqqı məbləğinin dəyişmədiyini) şəraitində 20 faiz və daha çox dəyişməsi.

- 1.3. Bu Məcəllənin 11-ci maddəsinin müddəaları müvafiq bazarda rəqib olan təsərrüfat subyektləri arasında bağlanmış sazişlərlə də şamil edilir.

- 1.4. Təsərrüfat subyektlərinin hərəkətləri uyğunlaşdırılmış hərəkət hesab olunması üçün aşağıdakı şərtlərə birlikdə cavab verməlidir:

- 1.4.1. rəqib təsərrüfat subyektlərinin hərəkətləri əvvəlcədən təsərrüfat subyektlərinə məlum olmalıdır;

- 1.4.2. təsərrüfat subyektlərinin hərəkətləri müvafiq bazanın tələbi əsasında və təbii şəraitdə formalaşsın, habelə bütün təsərrüfat subyektlərinə eyni dərəcədə təsir edən amillərdən asılı olmamalıdır.

- 1.5. Sazişin məqsədi bu Məcəllənin 11.1-ci və 12.1-ci maddələrində nəzərdə tutulmadıqda, rəqabət orqanı müvafiq sazişin rəqabəti məhdudlaşdıran nəticələrə səbəb olması və ya olma ehtimalı ilə bağlı araşdırma aparır. Sazişlərin rəqabəti məhdudlaşdıran nəticələrə səbəb olması və ya olma bilməsinə dair meyarlar müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilir.

- 1.6. Təsərrüfat subyekti rəqabəti məhdudlaşdırma məqsədli müzakirələrin aparıldığı iclasda iştirak etdikdə və ya ona rəqabəti məhdudlaşdırıcı xarakterli istənilən formada məlumat verildikdə, həmin subyekti bazarda olan davranışını həmin müzakirələr və ya məlumat əsasında aparmadıqda belə özünü müzakirələrdən və ya məlumatdan uzaqlaşdırmadıqda, həmin sazişin iştirakçısı hesab olunur. Özünü müzakirələrdən və ya məlumatdan uzaqlaşdırmaq üçün təsərrüfat subyekti müzakirənin bütün iştirakçılarna açıq və ətraflı şəkildə bazardakı davranışını müzakirələr və ya məlumat əsasında tənzimləməyəyini bildirməli və ya rəqabət orqanına bu barədə məlumat verməlidir.

- 1.7. Bu Məcəllənin 11-ci maddəsinin müddəaları müvafiq bazarda fəaliyyət göstərməyən, lakin bu maddə ilə qadağan edilmiş və ya bu Məcəllənin 13-cü və 14-cü maddələrinin tələblərinə cavab verməyən sazişin tərəflərinin ümumi məqsədlərinə çatmasında iştirak edən və həmin məqsədlərə nail olunması üçün faktiki hərəkətlər edildiyini bilən və ya bilməli olan digər təsərrüfat subyektlərinə də tətbiq olunur.

- 1.8. Bu Məcəllənin 11.1.5-ci maddəsi istisna olmaqla, bu Məcəllənin 11-ci maddəsinin müddəaları eyni şəxslər qrupuna daxil olan şəxslər arasındakı münasibətlərə tətbiq edilmir.

Maddə 12. Rəqabəti məhdudlaşdırən şaquli sazişlər

- 1.1. Bu Məcəllənin 12-ci maddəsində nəzərdə tutulan istisnalar və ya bu Məcəllənin 13-cü maddəsinə nəzərə alınmaqla, aşağıdakı şərtlərdən bir və ya daha çoxunu nəzərdə tutan rəqabəti məhdudlaşdırən (məhdudlaşdırma bilən) şaquli sazişlər qadağan edilir və bağlanıldığı andan əhəmiyyətsizdir:

- 1.1.1. satıcı tərəfindən alınçının təkrar satış qiymətini müəyyən etmək imkanının məhdudlaşdırılması, o cümlədən təkrar satış qiymətini məbləğini və ya minimum həddini müəyyən etməklə məhsulu həmin qiymətdən aşağı qiymətə satmamağa aşağıdakılar istisna olmaqla sövq edilməsi:

- 1.1.1.1. alınçıya təkrar satış qiymətini minimum həddinin yalnız tövsiyə edilməsi (bu halda tövsiyənin məcburi xarakter daşımaması yazılı şəkildə satıcı tərəfindən bəyan edilməlidir və məhsulun üzərinə (etiketində) qiymət yazıldıqda həmin qiymətin "tövsiyə olunan qiymət" olduğu qeyd olmalıdır);

- 1.1.1.2. satıcı tərəfindən məhsulun maksimum satış qiymətini müəyyənləşdirilməsi;

- 1.2. eksklüziv təchizat sistemi üzrə satıcı tərəfindən aşağıdakılar istisna olmaqla alınçının məhsulu aktiv və ya passiv qaydada sata biləcəyi ərazinin və ya müştərilərin məhdudlaşdırılması;

- 1.2.1.1. satıcı tərəfindən onun özünə və ya digər alınçıya eksklüziv olaraq ayrılan ərazi və ya müştəri qrupuna alıcı tərəfindən aktiv satışın məhdudlaşdırılması;

- 1.2.2. topdanasatış səviyyəsində fəaliyyət göstərən alınçının son istehlakçılara aktiv və ya passiv satışının məhdudlaşdırılması;

- 1.2.2.3. birləşdirilmə məqsədləri üçün təchiz edilən tərkib hissələrinin, onlardan istifadə edəcək satıcı ilə eyni növ məhsulu istehsal edəcək təsərrüfat subyektlərinə aktiv və ya passiv satış üzrə alınçıya məhdudiyət qoyulması;

- 1.2.3. selektiv təchizat sistemi daxilində eyni və ya fərqli ticarət səviyyələrində fəaliyyət göstərən alınçılar arasında qarşılıqlı təchizata məhdudiyətlərin qoyulması;

- 1.2.4. selektiv təchizat sistemi daxilində aşağıdakılar istisna olmaqla satıcı tərəfindən sistem iştirakçısı olan alınçılar məhsulları satacağı ərazi və ya müştəri qruplarının məhdudlaşdırılması;

- 1.2.4.1. satıcı tərəfindən onun özünə və ya digər alınçıya eksklüziv olaraq ayrılan ərazi və ya müştəri qrupuna selektiv təchizat sisteminin iştirakçısı olan alınçılar tərəfindən aktiv satışın məhdudlaşdırılması;

- 1.2.4.2. selektiv təchizat sisteminin iştirakçısı olan alınçılar tərəfindən həmin sistemin mövcud olduğu ərazidə selektiv təchizat sisteminin iştirakçısı olmayan alınçıya satışın məhdudlaşdırılması;

- 1.2.4.3. topdanasatış səviyyəsində fəaliyyət göstərən selektiv alınçının müştəriyə aktiv və ya passiv satışının məhdudlaşdırılması;

- 1.2.4.4. birləşdirilmə məqsədləri üçün təchiz edilən tərkib hissələrinin, onlardan istifadə edəcək satıcı ilə eyni növ omtəni istehsal edəcək təsərrüfat subyektlərinə aktiv və ya passiv satış üzrə alınçıya məhdudiyət qoyulması.

- 1.2.5. Şaquli sazişlərdə aşağıdakı şərtlərin nəzərdə tutulması qadağan olunur:

- 1.2.5.1. 3 (üç) ildən artıq müddət üçün nəzərdə tutulan birbaşa və ya dolaylı rəqabət aparmama öhdəliyində dair şərt (əgər alıcı satıcının mülkiyyətində olan torpaq sahəsi və ya digər daşınmaz əmlakda həyata keçirirsə və rəqabət aparmama öhdəliyini alınçının həmin torpaq sahəsi və ya digər daşınmaz əmlakı istifadə etmə müddətindən çox deyilsə, bu maddə tətbiq olunmur);
- 1.2.2. selektiv təchizat sistemi iştirakçılarının satıcıya rəqib olan konkret təsərrüfat subyektlərinin məhsullarını satmamaq öhdəliyini müəyyən edən şərt;
- 1.2.3. saziş müddəti bitdikdən sonra alınçının müəyyən məhsulu istehsal etmək, almaq, satmaq və ya təkrar satmaq imkanını birbaşa və ya dolaylı yolla məhdudlaşdıraraq şərt.

- 1.2.3. Bu Məcəllənin 12.2.3-cü maddəsi aşağıdakı şərtlərin hamısı olduqda tətbiq olunur:
 - 1.2.3.1. öhdəlik həmin məhsul ilə rəqabətdə olan mal və ya xidmətə (işə) aiddirsə;
 - 1.2.3.2. öhdəlik satıcı tərəfindən alınçıya ötürülən nou-haunun qorunması üçün zərurirdirsə;
 - 1.2.3.3. öhdəlik satıcı tərəfindən təmin olunan torpaq sahəsi və ya digər daşınmaz əmlakdan həyata keçirilən satış üzrə müəyyənləşdirilsə;
 - 1.2.3.4. öhdəliyin müddəti sazişin xitamından sonra 1 (bir) ili keçmirsə.

- 1.2.4. İctimaiyyətə açıqlanmayan nou-haunun açıqlanması və istifadəsi üzrə qeyri-müəyyən müddət üçün nəzərdə tutulan məhdudiyət tətbiq oluna bilər və ya bu Məcəllənin 12.2.3-cü maddəsi belə məhdudiyətin tətbiqi imkanına şərt gətirmir.

- 1.2.5. Bu Məcəllənin 12-ci maddəsinin müddəaları müvafiq bazarda fəaliyyət göstərməyən, lakin bu maddə ilə qadağan edilmiş və ya bu Məcəllənin 13-cü və 14-cü maddələrinin tələblərinə cavab verməyən sazişin tərəflərinin ümumi məqsədlərinə çatmasında iştirak edən və həmin məqsədlərə nail olunması üçün faktiki hərəkətlər edildiyini bilən və ya bilməli olan digər təsərrüfat subyektlərinə də tətbiq olunur.
- 1.2.6. Bu Məcəllənin 12-ci maddəsinin müddəaları eyni şəxslər qrupuna daxil olan şəxslər arasındakı münasibətlərə tətbiq edilmir.

Maddə 13. İstisna edilmiş sazişlər

1. Texnologiyanın transferti, bazarın tədqiqi və inkişafı ilə əlaqəli olan sazişlər bu Məcəllənin 13.2-ci maddəsi ilə müəyyənləşdirilən meyarlara cavab verdikdə, habelə istehlakçılara verdiyi fayda rəqabətin məhdudlaşdırılmasının mənfii təsirlərindən üstün olan sazişlər və uyğunlaşdırılmış hərəkətlər aşağıdakı şərtlərin hamısına birləkdə cavab verdikdə, həmin şərtlərin mövcud olduğu müddətdə rəqabət orqanı tərəfindən qadağadan azad edilir:

- 1.1.1. belə sazişlər məhsulun istehsalının və satışının yaxşılaşdırılmasına, yaxud texniki və ya iqtisadi tərəqqinin təşviqinə xidmət etdikdə və istehlakçıların ədalətli şəkildə əlavə fayda əldə etməsinə imkan yaratdıqda;
- 1.1.2. belə sazişlər bu Məcəllənin 13.1.1-ci maddəsində qeyd olunanlara nail olmaq məqsədilə qeyri-mütənəsib əlavə məhdudiyətlər müəyyən etmədikdə;
- 1.1.3. belə sazişlər təsərrüfat subyektlərinə müəyyən məhsulun əhəmiyyətli hissəsini münasibətdə rəqabətin məhdudlaşdırılması imkanını vermədikdə.
- 1.1.3. Sazişlərin hansı hallarda bu Məcəllənin 13.1-ci maddəsində qeyd olunan şərtlərə cavab verməsinə dair meyarları, həmçinin texnologiyanın transferti, bazarın tədqiqi və inkişafı ilə əlaqəli sazişlərin istisna edilməsinə dair meyarlar müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilir.
- 1.1.3. Mikro və kiçik sahibkarlıq subyektlərinin rəqabət qabiliyyətinin artırılmasına xidmət edən, habelə mikro və kiçik sahibkarlıq subyektləri arasında məhsulun alınmasına dair bağlanmış sazişlər və uyğunlaşdırılmış hərəkətlər rəqabəti əhəmiyyətli dərəcədə məhdudlaşdırmadıqda qadağan edilmir.

- 1.2. Bu Məcəllə ilə qadağan edilən və ya bu Məcəllənin 12-ci və 13-cü maddələrinə uyğun olaraq istisna olunmaq üçün şərtlərə cavab verməyən sazişlər və uyğunlaşdırılmış hərəkətlər əhəmiyyətsiz hesab edilir və rəqabət orqanı həmin saziş və uyğunlaşdırılmış hərəkətin pozuntunu törədən təsərrüfat subyektləri tərəfindən ləğv olunmasına dair icrası məcburi göstəriş verir.
<

Azərbaycan Respublikasının Rəqabət Məcəlləsi

Əvvəlki 13-cü səh.

Maddə 14. Azəhəmiyyətli sazışlar

14.1. Birbaşa məqsədi rəqabəti məhdudlaşdırmaq olan, bu Məcəllənin 11-ci və 12-ci maddələrində qeyd olunan sazışlər istisna olmaqla, aşağıdakı tələblərə cavab verən sazışlər (habelə uyğunlaşdırılmış hərəkətlər) rəqabət üçün azəhəmiyyətli hesab olunur və qadağan olunmur:

14.1.1. üfqi sazış iştirakçılarının sazışin təsir etdiyi hər hansı müvafiq bazar üzrə birgə bazar payı 10 faizdən artıq olmadıqda;

14.1.2. şaquli sazış iştirakçılarının sazışin təsir etdiyi hər hansı müvafiq bazar üzrə hər birinin bazar payı 15 faizdən artıq olmadıqda.

14.2. Sazışin şaquli və ya üfqi sazış olmasını müəyyənləşdirmək mümkün olmadıqda, həmin sazışin azəhəmiyyətli olub-olmaması bu Məcəllənin 14.1.1-ci maddəsinə əsasən müəyyən edilir.

5-ci fəsil

BAZARDA HÖKMRAN MÖVQE VƏ NİSBƏTƏN YÜKSƏK BAZAR GÜCÜ

Maddə 15. Bazarda hökəmrən mövqə

15.1. Bir təsərrüfat subyekti 50 faiz və daha çox bazar payına malik olduqda, hökəmrən mövqə tutmuş hesab edilir.

15.2. Müvafiq bazarda hərəkətləri birbaşa və ya dolaylı yolla birgə xarakter daşıyan, hər biri 10 faizdən çox bazar payına malik olan 2 (iki) və daha çox təsərrüfat subyekti (ən çox paya malik olanlar əsas götürülməklə) aşağıdakı hallarda birgə hökəmrən mövqə tutmuş hesab edilir:

15.2.1. iki və ya üç təsərrüfat subyektinin birgə bazar payı 50 faizdən çox olduqda;

15.2.2. dörd və ya beş təsərrüfat subyektinin birgə bazar payı 70 faizdən çox olduqda.

15.3. Maliyyə institutlarının hökəmrən mövqeyinin müəyyən edilməsi şərtləri (bazar payının hədləri və müəyyən edilməsi meyarları) rəqabət orqanı ilə razılaşdırmaqla Mərkəzi Bankın təklifi əsasında müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən olunur.

15.4. Müvafiq bazarda 50 faizdən az, lakin 35 faizdən çox bazar payına malik olan təsərrüfat subyekti müvafiq bazara təsir imkanına malik olduqda hökəmrən mövqə tutmuş hesab edilir. Təsərrüfat subyektlərinin müvafiq bazara təsir imkanlarını müəyyən etmək üçün aşağıdakılar arasıdır:

15.4.1. hökəmrən mövqə tutmuş təsərrüfat subyektinin və onun rəqiblərinin bazar payı;

15.4.2. hökəmrən mövqə tutmuş təsərrüfat subyektinin maliyyə imkanları;

15.4.3. hökəmrən mövqə tutmuş təsərrüfat subyektinin digər təsərrüfat subyektləri ilə əlaqələrinin vəziyyəti;

15.4.4. məhsulu hökəmrən mövqə tutmuş təsərrüfat subyektindən başqa, digər təsərrüfat subyektinə satmaq və ya digər təsərrüfat subyektindən almaq imkanları;

15.4.5. müvafiq bazarda rəqabətin faktiki vəziyyəti və dəyişməsi imkanları;

15.4.6. potensial rəqiblərin bazara daxil olmasının və mövcud rəqiblərin bazar payını artırmasının, yaxud bununla bağlı maneələrin yaradılmasının real imkanları;

15.4.7. alıcılıq qabiliyyətinin dəyişib-dəyişməməsi halları, habelə alıcının satıcıları çevik seçmə və ya alıcının istisnəci gücü (alıcının satıcının hökəmrən mövqə tutan təsərrüfat subyektinə çevrilməsinə təsir imkanı);

15.4.8. digər təsərrüfat subyektlərinin təchizat və ya satış bazarlarına çıxışı imkanları;

15.4.9. təsərrüfat subyektinin şəkəbə effektivinə malik olması.

15.5. Şəkəbə effektivinə malik olan təsərrüfat subyektlərinin müvafiq bazara təsir imkanlarını müəyyən etmək üçün bu Məcəllənin 15.4-cü maddəsində göstərilənlərlə yanaşı aşağıdakılar da arasıdır:

15.5.1. şəkəbə effektivinə malik olan bir təsərrüfat subyektinin xidmətlərindən digərinin xidmətinə keçidlə bağlı müştərilərin əlavə xərcləri;

15.5.2. təsərrüfat subyektinin bazara təsir imkanının miqyası;

15.5.3. təsərrüfat subyektinin şəkəbə istifadəçilərinin müvafiq (fərdi, təsərrüfat, ticarət) məlumatlarına çıxışı;

15.5.4. təsərrüfat subyektinin innovasiyalar əsasında rəqabətə təsir göstərmək imkanı.

15.6. Müvafiq bazarda bazar paylarının hesablanması, müvafiq bazarın məhsul və coğrafi sərhədlərinin, həcmnin, strukturunun və iştirakçılarının müəyyən edilməsi qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilir.

Maddə 16. Hökəmrən mövqədən sui-istifadə

16.1. Təsərrüfat subyektlərinin təkbaşına və ya birgə hökəmrən mövqədən bu Məcəllənin 16.2-ci maddəsində nəzərdə tutulan rəqabətin məhdudlaşdırılmasına səbəb olan (və ya ola bilən) sui-istifadə halları aşağıdakılardır, lakin bunlarla məhdudlaşdırılmır:

16.2. Hökəmrən mövqədən rəqabəti məhdudlaşdırılmasına səbəb olan (və ya ola bilən) sui-istifadə halları aşağıdakılardır, lakin bunlarla məhdudlaşdırılmır:

16.2.1. aşağı və ya yüksək inhisar qiymətlərinin tətbiqi;

16.2.2. müştərilərin mənafeyinə zidd olaraq istehsalın, satışın və ya texniki inkişafın (o cümlədən yeni texnologiyaların tətbiqinin) məhdudlaşdırılması;

16.2.3. müqavilənin bağlanılmasının onun predmeti ilə birbaşa əlaqəsi olmayan, yəni mahiyyətdən və kommersiya istifadəsindən asılı olmayan əlavə öhdəliklərin daxil edilməsi ilə şərtləndirilməsi, o cümlədən bir məhsulun satışı üçün digər məhsulun əldə edilməsinin məcburi şərt kimi müəyyən edilməsi və (və ya) məhsulun məcburi əlavə çəşidlə satışı;

16.2.4. iqtisadi və ya texnoloji əsaslar olmadan uyğun ödəniş müqabilində məhsulun təqdim edilməsindən, əqli mülkiyyət hüquqlarından istifadədən, yaxud şəkəbədən (ümumi istifadə üçün yaradılmış hər hansı bir sistemdən) birgə istifadə mümkün olduqda ona çıxış imkanını yaradılmasından imtina edilməsi;

16.2.5. hökəmrən mövqədə olan təsərrüfat subyekti tərəfindən digər təsərrüfat subyektlərinin ona üstünlük verməyə məcbur edilməsi və ya hər hansı məhsulu onun rəqiblərindən deyil, yalnız ondan almağa sövq edilməsi;

16.2.6. iqtisadi və ya texnoloji əsaslar olmadan satıcı və ya müştəri ilə bağlanmış müqavilələrə xitam verilməsi, yaxud məhsulun təqdim edilməsi mümkün olduğu təqdirdə və qanundan irəli gələn hallar istisna olmaqla müqavilənin bağlanılmasından imtina edilməsi;

16.2.7. müvafiq bazarda rəqabətin məhdudlaşdırılması ilə nəticələnən aşağı qiymətlərin, yaxud rəqiblərə davamlı olaraq rentabelli fəaliyyət göstərməyə imkan verməyən qiymətlərin tətbiq edilməsi (bu maddə hasilat və ya topdansatış bazasında hökəmrən mövqədə olan təsərrüfat subyekti tərəfindən yuxarı qiymətlər tətbiq edilməklə həmin məhsul ondan alan və emal və ya parakəndə bazasında onunla rəqabət aparan təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətini məhdudlaşdıran davranışa da tətbiq edilir);

16.2.8. fiziki və mənəvi köhnəlməş mallar, istifadədən çıxarılmış əsas və dövrüvə vəsaitləri istisna olmaqla, iqtisadi və ya texnoloji əsaslar olmadan məhsulun maya dəyərindən aşağı qiymətə satılması;

16.2.9. iqtisadi cəhətdən mümkün və əlverişli olmasına baxmayaraq, rəqibin mühüm əhəmiyyətli resursdan istifadə etmək imkanından məhrum edilməsi;

16.2.10. tələbət olan və bazarda qıtlığı müşahidə edilən xammalın, materialın və ya yarımfabrikatların hökəmrən mövqə tutan təsərrüfat subyekti tərəfindən onun istehsal və ya istehlak tələblərindən artıq həcmdə, yəni bazara təsir edən həcmdə alınması;

16.2.11. hökəmrən mövqədə olan təsərrüfat subyektinə rəqib olmayan, lakin bir-biri ilə rəqib olan təsərrüfat subyektləri ilə bağlanmış eyni növ müqavilələrə obyektiv əsaslar olmadan fərqli şərtlərin (ayrı-seçkilili hallarının) tətbiqi ilə onların rəqabətə əlverişsiz vəziyyətə salınması;

16.2.12. bu Məcəllənin 16.2.11-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş hallarda eyni məhsul alıcılarına münasibətdə aşağıdakılardan birinə gətirib çıxaran qiymət ayırı-seçkililiyə otl verilmiş:

16.2.12.1. rəqabətin əhəmiyyətli dərəcədə məhdudlaşdırılması;

16.2.12.2. eyni növ və eyni keyfiyyətli məhsul oxşar məzmunlu müqavilələr vasitəsilə müxtəlif alıcılar arasında, qiymət və (və ya) satış ilə bağlı şərtlərin (hər hansı güzəşt, kompensasiya, kredit və ya ödəniş şərtlərinin) həmin alıcılar arasında ayırı-seçkililiq yararmasına.

16.3. Bu Məcəllənin 16.2.12-ci maddəsində qeyd olunan qiymət ayırı-seçkililiyə aşağıdakı hallarda hökəmrən mövqədən sui-istifadə hesab edilir:

16.3.1. istehsal, satış, təchizat, marketing və çatdırılmanın qiymətində güzəştlərin tətbiqi nəticəsində yaranan qiymət fərqlərinin məhsulun həcmi, çatdırılma üsulu və yerinin müxtəlifliyi ilə əsaslandırılması;

16.3.2. rəqibin təklif etdiyi qiymətlə və ya güzəştli əlaqədar yaranan fərqi ödəmək üçün tədbirlər görülməsi;

16.3.3. tez xarab olan malların istehlak müddəti bitməyə qədər satılması (təqdim edilməsi) məqsədilə tədbirlər görülməsi;

16.3.4. fiziki və ya mənəvi köhnəlməş malların tələbətən çıxmadan satılması (təqdim edilməsi) məqsədilə tədbirlər görülməsi;

16.3.5. məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarına əsasən müsadirə, hırrac, ləğv olunma, müflis elan edilmə və digər hallarla bağlı satışın həyata keçirilməsi;

16.3.6. müştərilərə ödəniş tarixçəsi və müqavilə xərclərindən asılı olaraq fərqli qiymətə satışın həyata keçirilməsi.

16.4. Hökəmrən mövqədən sui-istifadə edən təsərrüfat subyektinə öz hərəkətlərinin obyektiv zəruriliyini (təhlükəsizlik, istehlakçıların sağlamlığının qorunması, ictimai asayiş və digər) və ya səmərəliliyini sübut etmək imkanı yaraşdırılır. Rəqabət orqanı həmin təsərrüfat subyektinin əsaslandırmasını bu Məcəllənin 16.5-ci maddəsinə uyğun olaraq qənaətbəxş hesab etdikdə bu Məcəllənin 16.1-ci maddəsi ona tətbiq edilədir.

16.5. Bu Məcəllənin 16.4-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş obyektiv zərurilik arasıdırılarkən sui-istifadənin bu Məcəllənin 16.6.2-ci maddəsində nəzərdə tutulan məqsəduyğunluq rəqabət orqanı tərəfindən nəzərə alınır.

16.6. Bu Məcəllənin 16.4-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş səmərəliliyi əsasları aşağıdakı şərtlərə cavab verməlidir:

16.6.1. davranışın rəqabətdə texniki inkişaf, iqtisadi səmərəlilik, istehsal və təchizat xərclərində azalma (itkiyə otl verərək və ya mənfəət əldə etmədən təsərrüfat subyektinin qiymət manipulyasiyası istisna edilir) və ya digər rəqabətdəstəkləyici nəticələr yaratması;

16.6.2. davranışın bu nəticələrə nail olumasında yeganə seçim olması və ya rəqabəti daha az məhdudlaşdıran alternativin olmaması;

16.6.3. rəqabəti dəstəkləyən nəticələrin rəqabətin məhdudlaşdırılmasının mənfəetlərinə üstün olması.

16.7. Hökəmrən mövqədən sui-istifadənin obyektiv zəruriliyini və səmərəliliyini qiymətləndirilməsi qaydaları müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilir.

16.8. Bu Məcəllənin 16.2.7-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş hallarda rəqabət orqanı eyni bazarda fəaliyyət göstərən rəqiblərin müqayisə oluna bilən xərclərini və satış qiymətlərini, yaxud digər müqayisə oluna bilən məlumatlarını əsas götürməklə, hökəmrən mövqədə olan təsərrüfat subyektinin ümumi xərclərini qarşılaya bilmədiyini, itkiyə yol verdiyini və ya öz mənfəətdən müəyyən müddət üçün imtina etdiyini, rəqiblərin isə öz müştərilərinə itkilərə otl vermədən xidmət göstərə bilmədiyini müəyyən edərsə, bu hökəmrən mövqədən sui-istifadə halının sübutu kimi qəbul edilir.

16.9. Bu Məcəllənin 16.2.6-cı maddəsində qeyd olunan hallar faktiki imtina ilə yanaşı, həmçinin dolaylı imtina hallarına (məsələn müqavilə qiymətinin ağılabatan olmayan dərəcədə artırılması, məhsulun verilməsinin əsassız olaraq gecikdirilməsi və digər) da tətbiq olunur.

Maddə 17. Aşağı və yüksək inhisar qiymətləri

17.1. Qiymətin aşağı və ya yüksək inhisar qiyməti hesab edilməsinin meyarları aşağıdakılardır:

17.1.1. məhsulun qiymətinin hökəmrən mövqə tutmayan və həmin məhsulun qiymətini müəyyən edən təsərrüfat subyektləri ilə eyni şəxslər qrupuna aid olmayan alıcıların və satıcıların məhsullarının müvafiq bazarda və ya müqayisə edilə bilən rəqabətli bazarda formalaşan qiymətdən aşağı və ya yüksək olması;

17.1.2. məhsulun istehsal və satışı üçün zəruri olan xərclərin dəyişməz qalması və ya həmin xərclərdəki dəyişikliyin məhsulun qiymətindəki dəyişikliliyə münasibətdə qeyri-müənasib olması;

17.1.3. bazarda əmtəənin qiymətini müəyyən edən ümumi şərtlər (dövlət tənzimləməsi, o cümlədən gömrük rüsumları, vergitutma və tariflər) dəyişmədiyini halda, əmtəənin qiymətinin hökəmrən mövqə tutmuş təsərrüfat subyektləri tərəfindən əsassız azaldılması (hökəmrən mövqədə olan təsərrüfat subyektinin aşağı qiymətlər tətbiq etməklə müəyyən müddət ərzində mənfəət əldə etməsi və ya itki verməsi rəqabət orqanı tərəfindən sübut edilməlidir) və ya artırılması.

17.2. Bu Məcəllənin 17.1-ci maddəsində qeyd edilən meyarlar hamısı birlikdə qiymətləndirilir və hər hansı biri olmadıqda məhsulun qiyməti aşağı və ya yüksək inhisar qiyməti hesab edilə bilməz.

17.3. Müvafiq bazarda qiyməti müqayisə etmək mümkün olmadıqda, məhsulun müqayisə edilə bilən rəqabətli bazardakı, o cümlədən Azərbaycan Respublikasının hüudlarından kənardakı qiyməti ilə müqayisə aparılır.

17.4. Müqayisə edilə bilən rəqabətli bazarda, o cümlədən Azərbaycan Respublikasının hüudlarından kənardakı rəqabət şəraitində formalaşmış qiyməti müəyyən etmək mümkün olmadıqda, bazar subyektlərinin xərclərinin və gəlirlərinin təhlili əsasında qiymət müəyyən edilir.

Maddə 18. Nisbətən yüksək bazar gücünə malik təsərrüfat subyektləri tərəfindən sui-istifadə hərəkətləri

18.1. Bir təsərrüfat subyektinin bazar payının 35 faizdən aşağı olmasına baxmayaraq, rəqabəti əhəmiyyətli dərəcədə məhdudlaşdırmaq və ya bu Məcəllənin 15.4-cü maddəsinə əsasən ona təsir etmək imkanı təsdiq olunarsa, həmin təsərrüfat subyekti nisbətən yüksək bazar gücünə malik hesab edilir.

18.2. Mikro, kiçik və orta sahibkarlıq subyektləri mütəmadi olaraq nisbətən yüksək bazar gücünə malik təsərrüfat subyektinə bazarın ümumi şərtlərindən fərqli və özü üçün daha əlverişsiz şərtlərlə məhsulu satmağa və ya ondan almağa məcbur olduqda, habelə alternativ alıcılar və ya satıcılarla əlaqə yaratmaq imkanı məhdud olduqda, mikro, kiçik və orta sahibkarlıq subyektləri həmin təsərrüfat subyektindən asılı hesab edilir.

18.3. Nisbətən yüksək bazar gücünə malik təsərrüfat subyektinin aşağıdakı hərəkətləri sui-istifadə halları hesab olunmaqla qadağan edilir:

18.3.1. nisbətən yüksək bazar gücünə malik təsərrüfat subyektlərindən asılı olan mikro, kiçik və orta sahibkarlıq subyektləri digər təsərrüfat subyektlərinin xidmətlərindən istifadə etmək üçün heç bir imkana malik olmadıqda və ya məhdud imkana malik olduqda, bu Məcəllənin 16.2.1-ci və 16.2.5-ci maddələrində qeyd edilən hərəkətlərə yol verməsi;

18.3.2. nisbətən yüksək bazar gücünə malik təsərrüfat subyektlərindən asılı olan mikro, kiçik və orta sahibkarlıq subyektləri ilə rəqib olduğu müvafiq bazarda müəyyən dövr ərzində maya dəyərini bərabər və ya ondan aşağı qiymətə məhsulu təklif etməsi və ya satması;

18.3.3. müvafiq bazarda rəqibləri olan mikro, kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərindən iqtisadi əsas olmadan özü üçün təklif etdiyi qiymətdən daha yüksək qiymətə məhsulun satılmasını tələb etməsi;

18.3.4. nisbətən yüksək bazar gücünə malik təsərrüfat subyektlərindən asılı olan mikro, kiçik və orta sahibkarlıq subyektləri ilə müqavilələrdə əsassız bərtərləri üstünlüklərin nəzərdə tutulması.

6-cı fəsil HAQSIZ RƏQABƏT

Maddə 19. Haqsız rəqabətin formaları

19.1. Haqsız rəqabətin formaları aşağıdakılardır:

19.1.1. müştərilərə qarşı aqressiv davranış;

19.1.2. rəqib təsərrüfat subyektinin nüfuzdan salınması;

19.1.3. rəqibin sahibkarlıq fəaliyyətinin təqdimatı;

19.1.4. müştərilərin qaşdırılması və aldatılması;

19.1.5. kommersiya sirlirinin qanunsuz əldə edilməsi, istifadəsi və ya yayılması;

19.1.6. bu Məcəllənin 25-ci maddəsində nəzərdə tutulan haqsız rəqabətə səbəb olan digər hərəkətlər.

19.2. Bu Məcəllənin 19.1-ci maddəsində qeyd olunan formalarda haqsız rəqabətin aparılması qadağandır.

Maddə 20. Müştərilərə qarşı aqressiv davranış

Sahibkarlıq fəaliyyətində təhdid, zor və ya digər qanunsuz təsir vasitələrinin tətbiqi ilə müştərilərin seçim hüququnun məhdudlaşdırılmasına və bununla da onların normal bazar şəraitində qəbul edəcəyi qərarlardan fərqli qərar qəbul etməsinə səbəb olan hərəkətlərə otl verilmir.

Maddə 21. Rəqib təsərrüfat subyektinin nüfuzdan salınması

21.1. Aşağıdakılar rəqib təsərrüfat subyektinin nüfuzdan salan hərəkətlər hesab edilir:

21.1.1. rəqibin işgüzar nüfuzu və ya maliyyə vəziyyəti haqqında və ya rəqibin elmi-texniki və istehsal imkanları haqqında yalan və ya təhrif olunmuş məlumatların yayılması, yaxud belə məlumatların yayılmasının təşkil, habelə rəqibin məhsulundan imtina etməyə əsassız çağırışların edilməsi (boykot edilməsi);

21.1.2. rəqibin təklif etdiyi məhsulun, habelə istifadə etdiyi xammal və ya materialların mənsəyi, texnologiyası, xassələri, keyfiyyəti və təhlükəsizliyi haqqında yalan və ya təhrif olunmuş məlumatların yayılması, yaxud belə məlumatların yayılmasının təşkil, habelə rəqibin əmtəəsindən imtina etməyə əsassız çağırışların edilməsi (boykot edilməsi).

Maddə 22. Rəqibin sahibkarlıq fəaliyyətinin təqdimatı

22.1. Aşağıdakılar rəqibin sahibkarlıq fəaliyyətini təqdimat edən hərəkətlər hesab edilir:

22.1.1. məhsulun texniki xassələrindən irəli gələn xarici görünüşü istisna olmaqla, rəqibin məhsulunun və onun formasının, o cümlədən malın xarici tərtibatının və ya qablaşdırılmasının onunla razılaşdırılmadan təqdimat edilməsi;

22.1.2. rəqibin əqli mülkiyyət hüquqlarını pozmaq yolu ilə onun məhsulunun bilavasitə təkrarlanması;

22.1.3. rəqibin adından və ya firma adından (eyni adlı təsərrüfat subyektinin öz adından hər hansı fərqləndirici nişanla firma adı kimi istifadə halları istisna olmaqla), habelə onun əmtəə nişanından qanunsuz istifadə edilməsi;

22.1.4. rəqibin internet domeninin adından, habelə rəqiblə eynilik və ya istifadəçiləri qaşdıracaq dərəcədə oxşarlıq təşkil edən internet sahifəsinin dizaynından onunla razılaşdırılmadan istifadə edilməsi;

22.1.5. rəqibin qanuna uyğun istifadə etdiyi coğrafi göstəricisindən qanunsuz istifadə edilməsi.

Maddə 23. Müştərilərin qaşdırılması və aldatılması

23.1. Aşağıdakılar müştəriləri qaşdırmağa, yaxud aldatmağa yönəldilmiş hərəkətlər hesab edilir:

23.1.1. məhsulun mənsəyi, hazırlanma üsulu və texnologiyası, istifadə üçün yararlılığı, keyfiyyəti, çəkisi, qiyməti və ya baş-

qa xassələri, habelə təsərrüfat subyekti və ya onun sahibkarlıq fəaliyyətinin xüsusiyyəti barədə müştəriyə qaşdırma və ya aldaada bilən hər hansı məlumatlardan istifadə olunması;

23.1.2. məhsulun satışı, yaxud danışıqlar zamanı müştərinin səbəst seçim hüququna təsir göstərən qanunsuz reklam üsullarından istifadə olunması;

23.1.3. müştəriyə qaşdırma bilən tərzdə öz məhsulunun rəqibin məhsulu ilə müqayisə edilməsi, habelə bu müqayisənin reklam və ya media məhsulu kimi təqdim olunması;

23.1.4. məhsulun istehlak xassələri və digər mühüm xüsusiyyətləri barədə həqiqətə uyğun olmayan göstəricilərdən (o cümlədən fərqləndirici nişan, marka və ya işarələrdən) istifadə edilməsi və bununla əlaqədar reklamın verilməsi;

23.1.5. məhsulun standartlara və ya texniki rəqləmətlərə uyğunluq barədə yanlış məlumat verməklə (bəyan etməklə) təklif edilməsi, yaxud məhsulun öz təyinatına və ya ona qoyulan tələblərə uyğun olmadığının gizlədilməsi.

Maddə 24. Kommersiya sirlirinin qanunsuz əldə edilməsi, istifadəsi və yayılması

Azərbaycan Respublikasının normativ hüquqi aktları və ya rəqiblə bağlanmış kommersiya sirlirində dair münasibətli tənzimləyən müqavilədə nəzərdə tutulan hallar istisna olmaqla, şəxsi maraq və ya üçüncü tərəflərin marağı üçün rəqibin maraqlarına ziyan vura və ya onun bazardakı rəqabət vəziyyətinə xələf gətirə bilən onun istehsal, texnoloji, idarəetmə, maliyyə və başqa fəaliyyəti ilə bağlı məlumatların, habelə qanunla və ya müqavilə ilə kommersiya sirlirine aid edilən digər məlumatların qanunsuz əldə edilməsi, istifadə olunmasına və ya yayılmasına yol verilmir.

Maddə 25. Haqsız rəqabətə səbəb olan digər hərəkətlər

25.1. Aşağıdakılar haqsız rəqabətə səbəb olan qanunsuz hərəkətlər hesab edilir:

25.1.1. haqsız, qeyri-dəqiq və ya gizli reklamdan istifadə etməklə haqsız rəqabətə otl verilməsi;

25.1.2. Azərbaycan Respublikasının ərazisində qorunan əmtəə nişanları ilə təchiz edilmiş məhsulun bazar payının və ya sını yolla artırılması qiymətlərinin saxlanması məqsədilə həmin əmtəə nişanının sahibi olan təsərrüfat subyektləri tərəfindən Azərbaycan Respublikasının hüudlarından kənarada qeydiyyatı alınmış eyni və ya oxşar əmtəə nişanı ilə təchiz edilmiş məhsulun rəqib təsərrüfat subyektləri tərəfindən idxalının məhdudlaşdırılması;

25.1.3. rəqibin işgüzar münasibətlərinin pozulması və ya dayandırılmasına səbəb olan və ya ola bilən qanunsuz əqlərin bağlanması və ya hərəkətlərin (hərəkətlərinin) edilməsi;

25.1.4. öz xidməti vəzifələrini yerinə yetirməyə sövq etmək və ya rəqibə digər formada zərər vurmaq məqsədilə rəqibin işçilərinə qanunsuz vasitələrlə təsir göstərilməsi;

25.1.5. rəqibin sahibkarlıq fəaliyyəti ilə bağlı qərarlarının qəbul edilməsinə və icrasına qanunsuz vasitələrlə təsir göstərilməsi;

Azərbaycan Respublikasının Rəqabət Məcəlləsi

Əvvəli 14-cü səh.

26.1.2.9. bir maliyyə institutunun aktivlərinin (pul vəsaitləri istisna olmaqla) bu Məcəllənin 27.2-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş qaydada müəyyən olunmuş məbləğdən çox hissəsinin digər maliyyə institutu tərəfindən öldə edilməsi;

26.1.2.10. bir təsərrüfat subyektinin sahibkarlıq fəaliyyətini və ya onun icra orqanının funksiyalarını həyata keçirmək hüquqlarının (o cümlədən əmlakın etibarnamə, birgə fəaliyyət barəsində müqavilə və ya tapşırıq müqaviləsi əsasında idarə edilməsi hüquqlarının) digər təsərrüfat subyektini tərəfindən öldə edilməsi;

26.1.2.11. təsərrüfat subyektini tərəfindən xarici ölkədə qeydiyyata olan eyni və ya əlaqəli fəaliyyət göstərən hüquqi şəxsin səsvermə hüququ verən səhmlərinin (paylarının) 50 faizindən çox hissəsinə sərəncam hüququnun, yaxud həmin hüquqi şəxsin sahibkarlıq fəaliyyətinin və ya icra orqanının funksiyalarının həyata keçirilməsi ilə bağlı digər hüquqların öldə edilməsi;

26.1.2.12. iki və ya daha çox təsərrüfat subyektinin icra orqanlarında, direktorlar şurasında (müşahidə şurasında) və ya digər idarəetmə orqanlarında bu təsərrüfat subyektlərinin bazaradakı davranışlarını müəyyən etmək imkanına malik olan şəxslərin iştirak etməsi;

26.1.3. sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsinə birgə nəzarət olunan, yaxud fəaliyyəti və idarəedilməsi təsisçilərin birgə qərarı əsasında həyata keçirilən yeni birgə təsərrüfat subyektinin yaradılması.

26.2. Maliyyə institutları tərəfindən səsvermə hüququndan istifadə etməmək şərti ilə aldığı tarixdən 1 (bir) il ərzində təkrar satış məqsədilə hər hansı təsərrüfat subyektinin səhmlərinin (paylarının) öldə edilməsi təmürküzləşmə hesab edilmir. Səhmlərin (payların) satışı 1 (bir) il ərzində mümkün olmadıqda, maliyyə institutunun əsaslandırılmış müərciəti əsasında bu müddət rəqabət orqanı tərəfindən 1 (bir) ilədək uzadıla bilər. Səhmlər (paylar) üzrə səsvermə hüququndan bu maddədə qeyd olunan müddətdə yalnız təsərrüfat subyektinin icra orqanının və ya direktorlar şurasının (müşahidə şurasının) üzvlərinin seçilməsi üçün istifadə edilə bilər.

26.3. İflas prosesi ilə bağlı təsərrüfat subyektinin idarə edilməsi hüququnun ləğvənmə komisiyasına (əmlak inzibatçısına, ləğvediciyə) verilməsi təmürküzləşmə hesab edilmir.

26.4. Bu Məcəllədən başqa hal irəli gəlmirşə şəxslər qrupuna daxil olan şəxslər arasındakı əməliyyatlar təmürküzləşmə hesab edilmir. Şəxslər qrupuna daxil olan şəxslər belə təmürküzləşmə baş verəndən sonra 7 (yeddi) iş günü ərzində rəqabət orqanına bu barədə məlumat verirlər.

Maddə 27. Razılıq alınması tələb olunan təmürküzləşmələr

27.1. Təmürküzləşmədə iştirak edən təsərrüfat subyektləri aşağıdakı hallardan azı biri olduqda, bu Məcəllənin 27.2-ci maddəsi nəzərdə alınmaqla rəqabət orqanına razılıq alınması üçün müərciət edir:

27.1.1. təmürküzləşmədə iştirak edən təsərrüfat subyektlərindən biri müvafiq bazarda hökmran mövqə tutduqda;

27.1.2. maliyyə institutları tərəfindən səhmlərin (payların) bu Məcəllənin 26.2-ci maddəsinin tələbləri nəzərdə alınmaqla təkrar satışı mümkün olmadıqda;

27.1.3. müvafiq bazarda təmürküzləşmədə iştirak edən təsərrüfat subyektlərindən birinin və ya təmürküzləşmədən sonra yaranacaq təsərrüfat subyektinin ümumi dövriyyəsi 25 milyon manatdan artıq olduqda;

27.1.4. təmürküzləşmədə iştirak edən təsərrüfat subyektlərinin sonuncu hesabat ilində ölkə daxilində və ölkə xaricində ümumi dövriyyəsi 35 milyon manatdan çox olduqda;

27.1.5. təmürküzləşmədə iştirak edən təsərrüfat subyektlərindən birinin sonuncu hesabat ilində ölkə daxilində dövriyyəsi 15 milyon manatdan çox, digər birinin (digər birinin) isə sonuncu hesabat ilində ölkə daxilində ümumi dövriyyəsi 5 milyon manatdan çox olduqda;

27.1.6. təmürküzləşmədə iştirak edən bütün təsərrüfat subyektlərinin sonuncu hesabat ilində ümumi dövriyyəsi bu Məcəllənin 27.1.4-cü və 27.1.5-ci maddələri ilə müəyyən edilmiş məbləğlərdən az olduğu hallarda, təmürküzləşmədə iştirak edən təsərrüfat subyektlərinin sonuncu hesabat ilində ümumi dövriyyəsi müvafiq bazanın ümumi dövriyyəsinin 20 faizindən çox olduqda.

27.2. Maliyyə bazarlarında təmürküzləşmədə iştirak edən maliyyə institutları tərəfindən rəqabət orqanından razılıq alınmasını şərtləndirən meyarlar (təmürküzləşmədə iştirak edən maliyyə institutlarının aktivlərinin ümumi dəyəri, ümumi dövriyyəsinin həcmi) rəqabət orqanı ilə razılaşdırmaqla Mərkəzi Bankın təklifi əsasında müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən olunur.

27.3. Müvafiq bazarda səhəllərin təmürküzləşmə səviyyəsinin müəyyən edilməsi qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən olunur.

27.4. Bazar payının müəyyən edilməsi üçün təsərrüfat subyektini rəqabət orqanına müərciət edə bilər.

Maddə 28. Təmürküzləşmələrin qiymətləndirilməsi

28.1. Bu Məcəllənin 27-ci maddəsinə əsasən razılıq tələb olunan təmürküzləşmələr onların növbəti 3 (üç) il ərzində bazanın strukturuna, habelə rəqabətin qorunması və inkişafına təsirlərinin müəyyən edilməsi məqsədilə rəqabət orqanı tərəfindən qiymətləndirilir. Qiymətləndirmə təmürküzləşmədə iştirak edən bütün təsərrüfat subyektlərinin bazar payı və bu Məcəllənin 15.4-cü və 15.5-ci maddələrində qeyd olunan digər hallar üzrə araşdırmanın nəticələri nəzərdə alınmaqla bu Məcəllənin 28.6-cı maddəsində qeyd olunan qaydalara uyğun olaraq ölkənin bütün ərazisində və ya onun bir hissəsində müvafiq bazarda, yaxud ölkə daxilində digər bazarlarda rəqabəti məhdudlaşdıran (və ya məhdudlaşdırıla bilər), hökmran mövqənin yaradılması və ya gücləndirilməsi ilə nəticələnən (və ya nəticələnmə ehtimalı) təmürküzləşmələr qadağan edilir.

28.3. Bu Məcəllənin 28.6-cı maddəsində qeyd olunan qaydalara uyğun olaraq rəqabət orqanı təmürküzləşmənin müvafiq texnologiyaya, səmərələşdirici və ya digər rəqabətəstəkləyici nəticələrinin həmin bazarda rəqabəti məhdudlaşdırma təsirinə üstün olmasını, istehlakçıların mənafeyinə ziyan vurmudığını və bu nəticələrin başqa üsullarla öldə edilməsi imkanının olmadığını müəyyən etdikdə təmürküzləşməyə razılıq verir.

28.4. Təmürküzləşmə öz müstəqilliyini saxlayan təsərrüfat subyektlərinin bazar davranışlarını əlaqələndirmək məqsədilə təşkil etdikləri birgə təsərrüfat subyektləri, birgə fəaliyyət barəsində müqavilə və ya tapşırıq müqaviləsi formasında baş verəndə, belə əlaqələndirmə bu Məcəllənin 11-15-ci maddələri ilə

müəyyən edilən meyarlar və bu Məcəllənin 28.6-cı maddəsində qeyd edilən qaydalar əsasında aşağıdakılar nəzərdə alınmaqla qiymətləndirilir:

28.4.1. iki və daha çox təsərrüfat subyektinin təsis etdiyi birgə müəssisə eyni bazarda, yaxud birgə müəssisənin xammal aldığı bazarda və ya pərakəndə istehlak bazarında, habelə həmin bazarlarla əlaqəli olan qonşu bazarlarda öz fəaliyyətini əhəmiyyətli dərəcədə saxlaması;

28.4.2. bazar davranışlarının əlaqələndirilməsinin aidyyəti təsərrüfat subyektlərinə məhsulun əhəmiyyətli hissəsinin istehsalı və satışı sahəsində rəqabətin məhdudlaşdırılmasına şərait yaratması.

28.5. Qarşılıqlı olaraq əlaqəli olan, öldə olunmuş razılığın qüvvədə olduğu müddətdə bir-biri ilə fəaliyyət sahəsinə, maliyyə-ələşmə mənbəyinə, təklif olunan məhsula, satış bazarlarına görə bağlı olan iki və daha çox təmürküzləşmə halı vahid təmürküzləşmə kimi qiymətləndirilir.

28.6. Rəqabət orqanı tərəfindən təmürküzləşmələrin qiymətləndirilməsi qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilir.

Maddə 29. Döviyyəyin hesablanması

29.1. Payların (səhmlərin) satışı qismində çıxış edən təsərrüfat subyektlərinin bu Məcəllənin 27.1.3-27.1.6-cı maddələrində nəzərdə tutulan dövriyyələri satılan paylara (səhmlərə) mütənasib hesablanır.

29.2. Maliyyə institutlarında ümumi dövriyyəyin hesablanması qaydası bu Məcəllənin 27.2-ci maddəsinin tələblərinə uyğun müəyyən edilir.

29.3. Təmürküzləşmədə iştirak edən təsərrüfat subyektlərinin ümumi dövriyyəsi aşağıdakı təsərrüfat subyektlərinin dövriyyələrinin cəmindən ibarətdir:

29.3.1. təmürküzləşmədə iştirak edən əsas təsərrüfat subyektləri;

29.3.2. təmürküzləşmədə iştirak edən əsas təsərrüfat subyektlərinin həlledici nəzarətində olan təsərrüfat subyektləri;

29.3.3. təmürküzləşməyə başa çatdıqdan sonra təmürküzləşmədə iştirak edən əsas təsərrüfat subyektlərinə həlledici nəzarət edəcək təsərrüfat subyektləri;

29.3.4. bu Məcəllənin 29.3.3-cü maddəsində qeyd olunan əsas təsərrüfat subyektlərinə nəzarət edən təsərrüfat subyektləri tərəfindən həlledici nəzarət olunan və təmürküzləşmədə iştirak etməyən digər təsərrüfat subyektləri;

29.3.5. bu Məcəllənin 29.3.1-29.3.4-cü maddələrində qeyd olunan 2 (iki) və ya daha çox təsərrüfat subyektinin birgə həlledici nəzarət etdiyi təsərrüfat subyektləri.

29.4. Bu Məcəllənin 29.3.1-29.3.4-cü maddələrində əsas təsərrüfat subyektini deyildikdə həlledici nəzarəti həyata keçirən təsərrüfat subyektləri nəzərdə tutulur.

29.5. Təmürküzləşmədə iştirak edən təsərrüfat subyektlərinin ümumi dövriyyəsinə onların öz arasındakı dövriyyə və bu Məcəllənin 29.3.2-29.3.5-ci maddələrində qeyd olunan təsərrüfat subyektləri arasındakı dövriyyə daxil edilmir.

29.6. Döviyyə maliyyə sanksiyalarının hesablanması üçün əsas kimi götürüldükdə, müvafiq təsərrüfat subyektlərinin bu Məcəllənin 77-ci maddəsinə əsasən daşıdıqları məsuliyyəti onların iştirak paylarına mütənasib şəkildə müəyyən edilir.

29.7. Rəqabət orqanı təsərrüfat subyektlərinin dövriyyəsi barədə məlumatların təqdim edilməsi üçün müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqana (quruma) müərciət edə bilər. Müərciətdə tələb olunan məlumatlar 3 (üç) iş günü müddətində rəqabət orqanına təqdim edilir.

Maddə 30. Təmürküzləşmə haqqında ərizənin təqdim edilməsi

30.1. Bu Məcəllənin 27-ci maddəsində qeyd olunan hallardan azı biri olduqda, təmürküzləşmə həyata keçirilməzəndə əvvəl, lakin hansının daha əvvəl baş verməsindən asılı olaraq, təmürküzləşmə barədə müqavilə bağlandıqdan, qərar qəbul edildikdən, təklif elan edildikdən, səhmlərin (payların) alınması üçün təklif vermək niyyəti açıqlandıqdan, habelə tərəflər arasında təmürküzləşmə barədə digər formada razılıqlar öldə edildikdən sonra 30 (otuz) gün müddətində təmürküzləşməyə razılıq alınması üçün ərizə ilə rəqabət orqanına müərciət edilir. Dövlət satınalmaları, hərrac və digər müsəbiqələrdə iştirak zamanı ərizənin verilməsi müddəti qalib elan olduqdan sonra hesablanır.

30.2. Bu Məcəllənin 30.1-ci maddəsində nəzərdə tutulan ərizənin formasını müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) təsdiq edir.

30.3. Ərizə təmürküzləşmədə iştirak edən təsərrüfat subyektləri və ya birgə nəzarəti öldə edən təsərrüfat subyektləri tərəfindən, yaxud bir və ya daha çox təsərrüfat subyektinin müəyyən hissələri (səhmləri, payları, fəaliyyət sahələri) üzərində nəzarəti öldə edən təsərrüfat subyektini tərəfindən təqdim edilir. Təmürküzləşmədə iştirak edən təsərrüfat subyektlərinin hər biri ayrılıqda ərizənin verilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

30.4. "İnzibati icraat haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 30.5-ci maddəsi nəzərdə alınmaqla ərizəyə aşağıdakılar əlavə olunur:

30.4.1. təmürküzləşmə barədə müqavilənin, qərarın və ya təmürküzləşməyə əsas verən digər sənədlərin notarial qaydada və ya təsərrüfat subyektinin möhürü olduğu təqdirdə möhürlə təsdiq edilmiş surəti (bütün əlavələrlə birlikdə);

30.4.2. təmürküzləşmədə iştirak edən təsərrüfat subyektlərinin son 2 (iki) il ərzindəki əsas fəaliyyət növləri, dövriyyələri (naturada və ya pul ifadəsində) və bazar payları haqqında məlumatlar;

30.4.3. təmürküzləşmədə iştirak edən təsərrüfat subyektlərinin son 2 (iki) il ərzindəki vergi və dövlət statistika orqanlarına dövriyyəyin həcmi barədə (naturada və ya pul ifadəsində) təqdim etdikləri hesabatların surəti;

30.4.4. təmürküzləşmədə iştirak edən təsərrüfat subyektlərinin təsis sənədlərinin surəti;

30.4.5. təsisçilərin və bu Məcəllənin 29.3.2-29.3.5-ci maddələrində qeyd olunan digər təsərrüfat subyektləri barədə bu Məcəllənin 30.4.2-30.4.4-cü maddələrində qeyd olunan məlumatlar;

30.4.6. səhmdar cəmiyyətlərin təmürküzləşməsi halında, səhmdarlarla bu barədə əvvəlcədən məlumat verilməsi haqqında təsdiqedicisi sənəd;

30.4.7. təmürküzləşmədə iştirak edən təsərrüfat subyektini şəxslər qrupuna daxilirsə:

30.4.7.1. şəxslər qrupundakı hər bir təsərrüfat subyektini haqqında bu Məcəllənin 30.4.2-30.4.4-cü maddələrində göstərilən məlumatlar;

30.4.7.2. təsərrüfat subyektini ilə şəxslər qrupundakı hər bir təsərrüfat subyektini arasında sonuncu hesabat ilində dövriyyə (natural və ya dəyər ifadəsində) haqqında məlumat;

30.4.7.3. təsərrüfat subyektini ilə şəxslər qrupundakı hər bir təsərrüfat subyektinin əsliqlik forması;

30.4.8. ərizənin araşdırılması üçün dövlət rüsumunun ödənilməsinə təsdiq edən sənəd.

30.5. Ərizə təqdim edən təsərrüfat subyektini təmürküzləşmənin bu Məcəllənin 28.3-cü maddəsində qeyd olunan nəticələrə (olduğu halda) səbəb olacağını hesab edirsə, bu barədə təsdiqedicisi məlumatları ərizəyə əlavə edir.

30.6. Bu Məcəllənin 27.1.3-27.1.6-cı maddələrində qeyd olunan dövriyyənin məbləği həmin maddələrdə göstərilən məbləğlərdən az, lakin həmin məbləğlərin 70 faizindən çox olduqda, təmürküzləşmədə iştirak edən təsərrüfat subyektləri təmürküzləşməyə baş verəndən sonra 30 (otuz) gün müddətində rəqabət orqanına yazılı məlumat verirlər.

Maddə 31. Təmürküzləşmə haqqında ərizənin araşdırılması

31.1. Rəqabət orqanı təmürküzləşmə haqqında ərizənin bu Məcəllənin 30.2-30.4-cü maddələrini tələblərinə uyğunluğunu yoxlayır. Ərizədə (ona əlavə edilmiş sənədlərdə) aradan qaldırılması mümkün olan və razılığın verilməsi üçün ixtinaya səbəb olmayan çatışmazlıqlar aşkar edildikdə, ərizənin təqdim edildiyi gündən 10 (on) iş günündən gec olmayaraq onların aradan qaldırılması barədə müərciət edən təsərrüfat subyektinə bildiriş təqdim edilir. Bütün çatışmazlıqlar müərciət edən təsərrüfat subyektini eyni zamanda bildirilməlidir. Təsərrüfat subyektini çatışmazlıqlar bildirişi aldığı gündən on gec 10 (on) iş günü müddətində aradan qaldıraraq rəqabət orqanına yazılı məlumat təqdim edir.

31.2. Ərizə onun təqdim edildiyi gündən 30 (otuz) iş günü müddətində araşdırılır və nəticəsi üzrə rəqabət orqanı tərəfindən aşağıdakı əsaslandırılmış qərarlardan biri qəbul edilir:

31.2.1. ərizə bu Məcəllənin 27-ci maddəsinin təbiiq dairəsinə aid olmadıqda, yaxud bu Məcəllənin 31.1-ci maddəsində qeyd edilən çatışmazlıqlar həmin maddədə nəzərdə tutulan müddətdə aradan qaldırılmadıqda - ərizənin baxılmamış saxlanması barədə;

31.2.2. təmürküzləşmə müvafiq bazarda rəqabəti məhdudlaşdırmadıqda, yaxud bu Məcəllənin 28.3-cü maddəsində qeyd olunan hallarda - ərizənin təmin edilməsi və ya qismən təmin edilməsi (razılığın verilməsi) barədə;

31.2.3. bu Məcəllənin 28.2-cü maddəsində qeyd olunan hallarda, yaxud bu Məcəllənin 31.5-ci maddəsində qeyd edilən çatışmazlıqlar həmin maddədə nəzərdə tutulan müddətdə aradan qaldırılmadıqda - ərizənin təmin edilməsinə imtina barədə.

31.3. Rəqabət orqanının bu Məcəllənin 31.2-ci maddəsində qeyd olunan qərarları 3 (üç) iş günü müddətində təsərrüfat subyektinə təqdim edir.

31.4. Əhəmiyyət kəsb edən halların müəyyən olunması üçün bu Məcəllənin 31.2-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş müddətdən daha artıq müddət tələb olmadıqda hallarda, aşdırma müddəti rəqabət orqanının qərarı əsasında hər dəfə 30 (otuz) iş günü olmaqla 2 (iki) dəfə uzadıla bilər. Rəqabət orqanı tərəfindən müddət uzadılması barədə məlumat 3 (üç) iş günü müddətində təsərrüfat subyektinə təqdim edilir.

31.5. Aşdırma zamanı təmürküzləşmənin müvafiq bazarda rəqabəti məhdudlaşdırdığı, lakin bu məhdudlaşdırmanın aşdırma müddətində aradan qaldırılmasının mümkünliyi müəyyən edildikdə, 3 (üç) iş günündən gec olmayaraq məhdudlaşdırmanın aradan qaldırılması barədə müərciət edən təsərrüfat subyektinə bildiriş təqdim edilir. Təsərrüfat subyektini çatışmazlıqları bildiriş aldığı gündən on gec 15 (on beş) iş günü, götürülməli tədbirlərin həcmi böyük olduqda isə müərciət edən təsərrüfat subyektini nəzarəti əsasında on gec 30 (otuz) iş günü müddətində aradan qaldıraraq rəqabət orqanına görülmüş surətə dair yazılı məlumatı müvafiq təsdiqedicisi sənədlərin işlənilməsi təqdim edir.

31.6. Bu Məcəllənin 31.1-ci və 31.5-ci maddələri ilə müəyyən edilmiş hallarda ərizənin araşdırılması ilə bağlı müddətin axımı dayandırılır. Çatışmazlıqların aradan qaldırılması barədə təsərrüfat subyektinin müərciətdən sonra müddətin axımı bərpə olunur.

31.7. Bu Məcəllənin 31.1-ci və 31.5-ci maddələrində qeyd olunan çatışmazlıqlar sonradan aradan qaldırıldıqda, təmürküzləşmədə iştirak edən təsərrüfat subyektləri yenidən bu Məcəllə ilə müəyyən edilmiş qaydada ərizə ilə rəqabət orqanına müərciət edə bilərlər.

31.8. Ərizənin araşdırılmasına təsir edə biləcək hallar üzrə istintaq və ya məhkəmə araşdırması aparıldıqda, rəqabət orqanının qərarı ilə ərizənin araşdırılması ilə bağlı müddətin axımı dayandırılır. Müddət axımının dayandırılması barədə məlumat 3 (üç) iş günü müddətində təsərrüfat subyektinə təqdim edilir.

31.9. İstintaq və ya məhkəmə araşdırmasının nəticəsinə dair qəbul edilmiş qərar nəzərdə alınmaqla, ərizənin araşdırılmasında vaxt etdirilir. Bu zaman təmürküzləşmədə iştirak edən şəxslər istintaq orqanının və ya məhkəmənin qərarının surətini, habelə bu qərar nəzərdə alınmaqla yeni ərizə tərtib edilməsi olduğu halda, həmin ərizəni rəqabət orqanına təqdim edirlər.

31.10. Rəqabət orqanı təmürküzləşmələrə dair razılığın verilməsi məqsədilə təmürküzləşmədə iştirak edən təsərrüfat subyektlərinə yalnız rəqabətin qorunması üçün bu sahəni tənzimləyən qanunlara uyğun əsaslandırılmış əlavə şərtlər müəyyən etmək hüququna malikdir.

31.11. Bu Məcəllənin 27-ci maddəsi ilə müəyyən edilmiş hallarda təmürküzləşmə razılıq öldə edilmədən həyata keçirildikdə və bu Məcəllənin 28.2-cü maddəsinə uyğun olaraq rəqabətin məhdudlaşdırılmasına səbəb olduqda və ya rəqabət orqanının bu Məcəllənin 31.10-cu maddəsinə əsasən əlavə şərtlərə verdiyi razılığa zidd həyata keçirildikdə, rəqabət orqanı təmürküzləşmənin ləğv edilməsi üçün məhkəməyə müərciət edir.

31.12. Ərizənin araşdırılması məqsədilə rəqabət orqanı əsaslandırılmış sorğu ilə təsərrüfat subyektindən işin həlli üçün zəruri olan əlavə məlumat tələb edə bilər.

31.13. Ərizənin araşdırılması müddətində rəqabət orqanı tərəfindən qərar qəbul edilmədikdə, təmürküzləşməyə dair razılıq verilməsi hesab olunur.

31.14. Rəqabət orqanı təqdim edilmiş ərizələrin araşdırılma nəticələrinə dair məlumatları özünün rəsmi internet sahifəsində dərc edir.

Maddə 32. Təmürküzləşmələrin araşdırılması ilə əlaqədar ödənişlər

32.1. Təmürküzləşmələrlə bağlı ərizələrin araşdırılması üçün "Dövlət rüsumu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş məbləğdə dövlət rüsumu tutulur.

32.2. Ərizə bu Məcəllənin 27-cü maddəsinin təbiiq dairəsinə aid olmadıqda üçün ərizənin baxılmamış saxlanması barədə qərar qəbul edildikdə, ödənilmiş dövlət rüsumu "Dövlət rüsumu

haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq geri qaytarılır.

8-ci fəsil

DÖVLƏT ORQANLARI (QRUMLARI), YERLİ ÖZÜNİDARƏTME ORQANLARI, HABELƏ TƏNZİMLƏYİCİ QURUMLARIN TƏRƏFİNDƏN RƏQABƏT QANUNVERİCİLİYİNƏ ƏMƏL EDİLMƏSİ

Maddə 33. Dövlət orqanlarının (qurumlarının), yerli özü-nüidarətmə orqanlarını, habelə tənzimləyici qurumların rəqabət qanunvericiliyinə zidd olan hərəkətləri (hərəkətsizliyi)

33.1. Dövlət orqanlarının (qurumlarının), yerli özü-nüidarətmə orqanlarını, habelə tənzimləyici qurumlarını normativ hüquqi aktlarla müəyyən edilmiş əsaslar olmadan rəqabətin məhdudlaşdırılmasına səbəb olan (və ya səbəb ola bilər), eləcə də təsərrüfat subyektlərinin və istehlakçıların mənafehlərinə toxunan (və ya toxuna bilər) aşağıdakı hərəkətləri (hərəkətsizliyi) qadağan edilir:

33.1.1. dövlət və bələdiyyə mülkiyyətində olmayan təsərrüfat subyektlərinə məhsulun istehsalı və satışı üzrə, həmçinin müəyyən kateqoriya müştərilərin üstünlük verilməklə təchiz edilməsi və ya bəzi müqavilələrin bağlanması üstünlük verilməsi üzrə bəzəyə və dolay göstərişlərin və (və ya) məcburi dövlət sifarişlərinin verilməsi, eyni zamanda müştərilərə müəyyən kateqoriya məhsulun xüsusi bazar subyektlərindən alınmasına dair məhdudiyətlərin qoyulması;

33.1.2. təsərrüfat subyektlərinin satdığı məhsulun qiymətləri üzərində nəzarəti həyata keçirilməsi;

33.1.3. öz struktur bölmələrinə və tabeliyində olan qurumlara rəqabətin məhdudlaşdırılmasına götürüb çıxara bilər səlahiyyətlərin verilməsi;

33.1.4. fəaliyyəti rəqabətin məhdudlaşdırılmasına səbəb ola bilər təsərrüfat subyektlərinin və idarəetmə orqanlarının yaradılması;

33.1.5. Azərbaycan Respublikasının ərazisində məhsulun hərəkətinə qadağaların (məhdudiyətlərin) təbiiq, kapital qoyuluşlarına, habelə iqtisadiyyatın müxtəlif sahələri arasında maliyyə vəsaitinin sərbəst hərəkətinə maneələrin yaradılması;

33.1.6. eyni sahədə fəaliyyət göstərən ayrı-ayrı təsərrüfat subyektlərinə rəqabətə üstünlük verə biləcək güzəştli kreditlərin, subsidiyaların, vergi və digər ödənişlər üzrə güzəşt və azadlıqların verilməsi, dövlət və bələdiyyə mülkiyyətində olan vəsaitdən güzəştli şərtlərlə istifadə etmək imkanının yaradılması;

33.1.7. müəyyən məhsulluun, satışı, istehsalı, idxalı və ixracının, müəyyən sahibkarlıq fəaliyyət növü ilə məşğul olmanın, habelə yeni müəssisələrin, o cümlədən maliyyə institutlarının yaradılmasının qadağan edilməsi və ya məhdudlaşdırılması, eləcə də yeni texnologiyaların işlənilib hazırlanması ilə bağlı maneələrin yaradılması;

33.1.8. təsərrüfat subyektlərinin müstəqilliyinin, o cümlədən xarici iqtisadi fəaliyyətinin məhdudlaşdırılması;

33.1.9. rəqabətin məhdudlaşdırılmasına yönəldiyi və müştərilərin mənafehinə toxunduğu hallarda qiymətlərin yüksəldilməsi, aşağı salınması və ya bir səviyyədə saxlanması məqsədilə məhsul, o cümlədən maliyyə xidmətləri bazarlarına əsaslı müdaxilə edilməsi;

33.1.10. rəqabəti məhdudlaşdırmaq məqsədilə təsərrüfat subyektlərinə dempinqin təbiiq üçün şərait yaradılması;

33.1.11. tələb və təklif sahəsində informasiya resursları üzərində nəzarətin qoyulması və ya bəzi təsərrüfat subyektlərinə bələ informasiya resurslarına üstün çıxış imkanının yaradılması;

33.1.12. dövlət satınalmaları sahəsində normativ hüquqi aktlara zidd olaraq müəyyən təsərrüfat subyektini üçün üstün şərait yaradılması;

33.1.13. yeni təsərrüfat subyektlərinin bazaraya daxil olmasına maneələrin yaradılması;

33.1.14. təsərrüfat subyektlərinin maddi ehtiyatlarla təchiz olunması üçün mərkəzləşdirilmiş qaydada təchizat kanallarının yaradılması;

33.1.15. qarşılıqlı əvəz oluna bilər məhsulların istehsalına, idxalına və ixracına nəzarətin həyata keçirilməsi;

33.1.16. az həcmə gəlir öldə edən

Azərbaycan Respublikasının Rəqabət Məcəlləsi

Əvvəli 16-cı sah.

43.6.5. müraciətin geri götürülməsi barədə müraciət edənin ərizəsi daxil olduqda.

43.7. Bu Məcəllənin 43.6.2-43.6.5-ci maddələrində nəzərdə tutulan əsaslarla müraciətin araşdırılmasından imtina edilsə belə, digər bazar subyektlərinə münasibətdə rəqabətin məhdudlaşdırılması halı müəyyən edildikdə, bu rəqabət orqanı tərəfindən araşdırmaya başlanılması üçün əsasdır.

43.8. Sazişlər və ya təmərküzləşmələrlə bağlı araşdırmalar apararkən rəqabət orqanı bazarın ümumi şərtlərinin və iqtisadi göstəricilərinin vəziyyəti ilə bağlı müvafiq bazarda rəqabətin məhdudlaşdırılmasına əsaslı şübhələr və ya rəqabət qanunvericiliyinin pozulması əlamətləri olduğunu müəyyən etdikdə, bu Məcəllənin 56.1-ci maddəsinə uyğun olaraq bütün zəruri məlumatları tələb edir və ya plandankənar yoxlama aparır.

43.9. Rəqabət orqanı bu Məcəllənin 11.2-ci, 15.4-cü və 43.8-ci maddələrində qeyd edilən hallarda müvafiq bazara giriş maneələrini, təmərküzləşmənin səviyyəsini, müvafiq sahədə rəqabətin dinamikasını, təmərküzləşmələrin bazara təsirilərini, yaxud rəqabətə tənzimləyici təsirlərini və müvafiq sektorda rəqabət aparılmasının digər şərtlərini araşdırır.

43.10. Daxil olan müraciətin araşdırılmasına başlanılması ilə bağlı 3 (üç) iş günü müddətində müraciət edən şəxslərə məlumat verilir.

43.11. Araşdırma rəqabət orqanının qərarının qəbul edildiyi tarixdən sonrakı 30 (otuz) iş günü müddətində həyata keçirilir.

43.12. Əlavə müddət tələb olunduğu hallarda rəqabət orqanının əsaslandırılmış qərarı əsasında araşdırmanın müddəti 30 (otuz) iş gününədək uzadılır.

43.13. Rəqabət orqanı araşdırmanın aparılması üçün əldə edilmiş məlumatların kifayət etmədiyini müəyyən etdikdə, müraciət edən şəxsdən bu Məcəllənin 56.1-ci maddəsində qeyd edilmiş müddətdə əlavə məlumatlar və təsdiqedic sənədlərin təqdim edilməsini tələb edir. Bu Məcəllənin 56.1-ci maddəsinə əsasən təyin edilmiş müddət müraciət edən şəxsin əsaslandırılmış müraciəti ilə uzadıla bilər.

43.14. Bu Məcəllənin 56.1-ci maddəsinə əsasən müəyyən edilmiş müddət ərzində müraciət edən şəxs tərəfindən əlavə məlumatlar və təsdiqedic sənədlər təqdim edilmədikdə, rəqabət orqanı araşdırmaya xitam verilməsi haqqında qərar qəbul edir və 3 (üç) iş günü müddətində müraciət edən şəxsə göndərir. Müəyyən edilmiş müddət başa çatdıqdan sonra müraciət edən şəxsin təqdim etdiyi əlavə məlumatlara və təsdiqedic sənədlərə rəqabət orqanı tərəfindən baxılır.

43.15. Müəyyən edilmiş müddət başa çatdıqdan sonra müraciət edən şəxs rəqabət orqanına yenidən ərizə ilə müraciət edə bilər.

43.16. Araşdırmanın nəticələri barədə müraciət edən şəxsə 3 (üç) iş günü müddətində məlumat təqdim olunur.

Maddə 44. Bazarın monitorinqi

44.1. Bazarın monitorinqi rəqabət orqanı tərəfindən aşağıdakı məqsədlərlə həyata keçirilir:

44.1.1. bazarda rəqabət qanunvericiliyinin tələblərinə əməl edilməsinin müəyyənləşdirilməsi;

44.1.2. qiymətlərin qoralarlaşmış səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsi;

44.1.3. qiymətləri (tarifləri) dövlət tərəfindən tənzimlənən məhsullar üzrə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) qərarlarının yerinə yetirilməsi vəziyyətinin qiymətləndirilməsi;

44.1.4. bazarların məhsul və coğrafi sərhədlərinin, həcmnin, strukturunun və iştirakçıların müəyyənləşdirilməsi;

44.1.5. rəqabətin məhdudlaşdırılmasına təsir göstərən amillərin aşkar edilməsi;

44.1.6. rəqabətin vəziyyətinin müəyyən edilməsi;

44.1.7. aşkar edilmiş rəqabət qanunvericiliyinin pozulması əlamətlərinin aydınlaşdırılması.

44.2. Bazarın monitorinqi rəqabət orqanının qərarı əsasında müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) müəyyən etdiyi qaydada aparılır.

44.3. Rəqabət orqanı tərəfindən həyata keçirilən monitorinqin nəticəsində monitorinqin nəticələrinə dair akt tərtib edilir. Monitorinqin nəticələrinə dair aktın forması və tərtib edilmə qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilir.

Maddə 45. Məlumatların təhlili

45.1. Rəqabət orqanı əldə edilmiş statistik məlumatlar, mediada (eləcə də sosial şəbəkələrdə) dərc edilmiş məlumatlar, bazar subyektlərinin təqdim etdiyi sənədlər və məlumatlar, habelə bazarın monitorinqi zamanı əldə edilmiş məlumatlar əsasında rəqabət qanunvericiliyinin pozulub-pozulmamasına dair təhlil aparmaq hüququna malikdir.

45.2. Rəqabət orqanının apardığı təhlillər zamanı aidiyyəti bazar subyektləri onlardan tələb olunan elektron və (və ya) kağız daşıyıcılarla olan zəruri məlumatları, o cümlədən məxfi və konfidensial məlumatları (qanunla nəzərdə tutulduğu hallarda dövlət sirri və statistik sirlər, habelə kommersiya, vergi, gömrük və bank sirləri hesab olunan məlumatları əsaslandırılmış sorğu əsasında) və sənədləri rəqabət orqanının yazılı sorğusuna əsasən bu Məcəllənin 56-cı maddəsinin tələblərinə uyğun təqdim etməlidirlər.

Maddə 46. Araşdırmanın yekunlaşdırılması

46.1. Araşdırma başa çatdıqda rəqabət orqanının araşdırmanı apararı vəzifəli şəxsi (şəxsləri) tərəfindən araşdırmanın nəticələri üzrə akt tərtib edilir. Araşdırmanın nəticələrinə dair aktın forması müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilir.

46.2. Araşdırma nəticəsində bazar subyektləri tərəfindən rəqabət qanunvericiliyinin pozulması əlamətlərinin müəyyən edilməsi həmin bazar subyektlərinə münasibətdə iş qaldırılması üçün əsasdır.

46.3. Bu Məcəllənin 46.1-ci maddəsinə uyğun olaraq akt tərtib olunduqdan sonra araşdırma materiallarına baxılmanın nəticələri üzrə rəqabət orqanı 15 (on beş) iş günü müddətində aşağıda qeyd olunan qərarlardan birini qəbul edir:

46.3.1. rəqabət qanunvericiliyinin pozulması halları və ya əlamətləri müəyyən edildikdə rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında iş qaldırılması məsələsinə baxılması üçün rəqabət komissiyasının yaradılması barədə;

46.3.2. rəqabət qanunvericiliyinin pozulması hallarının və ya əlamətlərinin müəyyən edilməsi üçün əlavə sübutlara zərurət yarandıqda yoxlamanın aparılması barədə;

46.3.3. rəqabət qanunvericiliyinin pozulması halı üzrə məsuliyyətə cəlb etmə müddəti keçdikdə, araşdırmaya xitam verilməsi barədə;

46.3.4. rəqabət qanunvericiliyinin pozulması halı müəyyən edilməzə araşdırmaya xitam verilməsi barədə.

46.4. Rəqabət orqanı araşdırmaların nəticələri barədə məlumatları özünün rəsmi internet sahifəsində dərc edir.

Maddə 47. Dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsinin xüsusiyyətləri

47.1. Bu Məcəllənin 43-45-ci maddələrinə əsasən həyata keçirilən nəzarət tədbirləri və bu Məcəllənin 11-ci fəslinə uyğun olaraq rəqabət komissiyası tərəfindən rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında işlərə baxılması "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə tənzimlənən yoxlama tədbiri hesab edilir.

47.2. Bu Məcəllədə başqa qayda nəzərdə tutulmamışdırsa yoxlamalar (təbii inhisar subyektlərində aparılan yoxlamalar istisna olmaqla) rəqabət qanunvericiliyinin xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq həyata keçirilir.

Maddə 48. Yoxlamaların aparılması

48.1. Rəqabət orqanı aşağıdakı hallarda bazar subyektlərində yoxlama aparır:

48.1.1. rəqabət qanunvericiliyinin pozulması əlamətlərini aşkar etdikdə;

48.1.2. rəqabət qanunvericiliyinin pozulması barədə mənəbəyi bölli məlumat (bu Məcəllənin 43.1-ci maddəsində qeyd edilən sənədlər, məlumatlar və müraciətlər) əldə etdikdə;

48.1.3. işə baxılma zamanı zərurət yarandıqda;

48.1.4. aparılan araşdırmalar zamanı əlavə sübutlara zərurət yarandıqda.

48.2. Yoxlamaların aparılması zamanı rəqabət orqanının yoxlama aparmaq hüququna malik vəzifəli şəxsləri aşağıdakı səlahiyyətlərə malikdirlər:

48.2.1. bazar subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət məqsədilə istifadə etdiyi əraziyə (yaşayış sahəsi istisna olmaqla), istehsal və emal müəssisələrinə, binalara, anbarlara, satış sahələrinə və xidməti nəqliyyat vasitələrinə bəxış keçirmək və yoxlamanın predmetinə dair bu Məcəllənin tələblərinə uyğun olaraq digər zəruri tədbirlər həyata keçirmək;

48.2.2. yoxlama müddətində və yoxlama üçün əhəmiyyətindən asılı olaraq rəqabət orqanının əsaslandırılmış qərarı ilə bazar subyektlərinin istehsal avadanlıqlarının olduğu otaqlar istisna olmaqla, avadanlıqlarının, sənədlərinin, araşdırma materiallarının yerləşdiyi otaqların möhürlənmə;

48.2.3. fəaliyyəti ilə bağlı elektron və (və ya) kağız daşıyıcılarda olan zəruri məlumatları və sənədləri yoxlamaq, habelə onlardan çıxarışlar etmək, onların surətlərini çıxarmaq;

48.2.4. yoxlanılan bazar subyektlərinin istənilən nümayəndəsinə yoxlama predmeti ilə bağlı suallar vermək və zəruri məlumatları dəqiqləşdirmək.

48.3. Rəqabət orqanı tərəfindən bazar subyektlərində yoxlamaların keçirilməsi qaydaları müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən olunur.

48.4. Rəqabət orqanı tərəfindən hökmrən mövcə tutmuş təsərrüfat subyektlərində və təbii inhisar subyektlərində planlı və plandankənar yoxlamalar, digər təsərrüfat subyektlərində plandankənar yoxlamalar aparılır.

48.5. Plandankənar yoxlama təyin edildikdə qanun pozuntusu ilə bağlı faktların və sübutların məhv edilməsinin və ya gizlədilməsinin qarşısını alınması məqsədilə bazar subyektinə bu barədə əvvəlcədən məlumat verilir.

48.6. Yoxlama (təbii inhisar subyektlərində aparılan yoxlamalar istisna olmaqla) 30 (otuz) iş günündən artıq olmayan müddətdə aparılır. Yoxlamanın aparılması üçün əlavə müddət tələb olunduqda, rəqabət orqanının əsaslandırılmış qərarına əsasən yoxlamanın müddəti hər dəfə 30 (otuz) iş günü müddətinə uzadılmaqla 90 (doxsan) iş gününədək artırıla bilər.

48.7. Təbii inhisar subyektlərində aparılan yoxlamalar 90 (doxsan) iş günündən artıq olmayan müddətdə aparılır. Yoxlamanın aparılması üçün əlavə müddət tələb olunduqda, rəqabət orqanının əsaslandırılmış qərarına əsasən yoxlamanın müddəti hər dəfə 90 (doxsan) iş günü müddətinə uzadılmaqla 270 (iki yüz yetmiş) iş gününədək artırıla bilər.

48.8. Rəqabət orqanı tərəfindən təbii inhisar subyektlərində yoxlamaların keçirilməsi qaydaları müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən olunur.

48.9. Rəqabət orqanının əsaslandırılmış qərarına əsasən yoxlama aşağıda göstərilən hallarda və müddətlərdə, lakin 6 (altı) aydan çox olmamaqla dayandırılır:

48.9.1. yoxlama zamanı şəxs qeydiyyatda olduğu (faktiki olduğu) ünvandə olmadığı və ya şəxsin olduğu yerin müəyyən edilməsi və digər səbəblərdən tapılması mümkün olmadığı - həmin şəxsin olduğu yer müəyyən olunanaqəd;

48.9.2. barəsində yoxlaması aparılan bazar subyektlərinin rəhbəri (onu əvəz edən şəxs) müvəqqəti olaraq əmək qabiliyyətini itirdikdə - əmək qabiliyyəti bərpa olunanaqəd;

48.9.3. rəqabət orqanının təşəbbüsü ilə mütxəssis dəvət edildikdə və ya ekspertiza keçirildikdə - mütxəssisin və ya ekspertin rəyi yoxlamaya təqdim edilənədək;

48.9.4. yoxlamanın obyektiv və dolğun keçirilməsi üçün zəruri olan sənədlər, o cümlədən rəqabət orqanının sorğusuna cavab xarici ölkədən alındıqda - xarici ölkədən cavab alınanaqəd;

48.9.5. bu Məcəllənin 50.4-cü maddəsi ilə müəyyən edilmiş hallarda - məhkəmənin qərarı qanuni qüvvəyə minənədək.

48.10. Rəqabət orqanı 48.9-cu maddədə qeyd olunan hallar aradan qalxdıqda yoxlamanın bərpa olunması barədə qərar qəbul edir. Bu Məcəllənin 48.9-cu maddəsində qeyd olunan müddət ərzində həmin hallar aradan qalxmıdıqda rəqabət orqanı yoxlamaya xitam verilməsi haqqında qərar qəbul edir.

48.11. Rəqabət orqanının vəzifəli şəxsi yoxlama zamanı təsərrüfat subyektinə yoxlama üçün zəruri olan sənədlərin və məlumatların təqdim edilməsi barədə tələbnamə verə bilər. Təsərrüfat subyektii tələbnamə ilə müəyyən edilmiş müddətdə sənədləri və məlumatları rəqabət orqanına təqdim etməlidir.

48.12. Rəqabət orqanı tərəfindən tələb edilən, yoxlama üçün zəruri sənədlərin və (və ya) məlumatların (mənbəyi məlum olan) təsərrüfat subyektii tərəfindən rəqabət orqanına verilməsindən imtina edilməsi, yaxud tələbnamədə qeyd edilən müddətdə təqdim edilməməsi qanunla müəyyən edilmiş qaydada məsuliyyətə səbəb olur.

48.13. Yoxlama zamanı rəqabət orqanının vəzifəli şəxslərinin xidməti vəzifələrinin icra edilməsinə maneçilik törədilməsi qadağandır.

48.14. Bazar subyektii nümayəndə vasitəsilə təmsil olunduqda onun səlahiyyətini təsdiq edən sənədin surəti rəqabət orqanına təqdim olunmalıdır.

Maddə 49. Yoxlamaların nəticələrinin rəsmiləşdirilməsi

49.1. Rəqabət orqanı tərəfindən aparılan yoxlamanın nəticələri üzrə yoxlamaları həyata keçirən vəzifəli şəxs (şəxslər) tərəfindən yoxlamanın başa çatdığı gün akt tərtib edilir.

49.2. Yoxlama materiallarına baxılmanın nəticələri üzrə rəqabət orqanı 15 (on beş) iş günü müddətində aşağıda qeyd edilən qərarlardan birini çıxarır:

49.2.1. rəqabət qanunvericiliyinin pozulması halları və ya əlamətləri aşkar edildikdə;

49.2.1.1. pozuntu əlamətləri müəyyən edildikdə, rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında iş qaldırılması məsələsinə baxılması üçün rəqabət komissiyasının yaradılması barədə və ya;

49.2.1.2. bu Məcəllənin 60-cı maddəsinin tələbləri nəzərə alınmaqla 77.1-ci maddədə qeyd olunan pozuntu əlamətləri aşkar edildikdə həmin qanun pozuntusunun könüllü aradan qaldırılması ilə bağlı bazar subyektlərinin müraciətinin qəbul edilməsi və araşdırmaya xitam verilməsi barədə;

49.2.2. qanun pozuntusuna yol verildiyini təsdiq etmək üçün kifayət qədər sübutlar və hüquqi əsaslar olmadığı halda, qanun pozuntusunun aşkar olunmaması barədə.

49.3. İşə baxılma zamanı yoxlama keçirildikdə rəqabət komissiyası yoxlamanın nəticələrini işin mahiyyəti üzrə qəbul etdiyi yekun qərarında nəzərə alır.

Maddə 50. Rəqabət orqanı tərəfindən sənədlərin və nümunə kimi əşyaların götürülməsi

50.1. Yoxlama zamanı rəqabət orqanının vəzifəli şəxsinin bazar subyektlərinin yoxlamanın məqsədləri üçün zəruri hesab edilən sənədləri (o cümlədən elektron daşıyıcılarda olan məlumatları) və (və ya) nümunə kimi əşyaları götürmək hüququ vardır.

50.2. Sənədlərin (o cümlədən elektron daşıyıcılarda olan məlumatların) və (və ya) nümunə kimi əşyaların götürülməsi rəqabət orqanının qərarı ilə həyata keçirilir.

50.3. Sənədlərin (o cümlədən elektron daşıyıcılarda olan məlumatların) və (və ya) nümunə kimi əşyaların götürülməsi barədə bu Məcəllənin 55-ci maddəsinin tələblərinə uyğun olaraq protokol tərtib edilir. Sənədlərin (o cümlədən elektron daşıyıcılarda olan məlumatların) və (və ya) nümunə kimi əşyaların götürülməsi, saxlanması və qaytarılması bu Məcəllənin 65-ci maddəsinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

50.4. Bazar subyektii sənədləri və əşyaları vermədiyi halda həmin sənədlərin və (və ya) nümunə kimi əşyaların götürülməsi rəqabət orqanının əsaslandırılmış müraciətinə əsasən məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı ilə həyata keçirilir.

Maddə 51. Ekspertin dəvət edilməsi

51.1. Dövlət nəzarəti tədbirinin həyata keçirilməsi zamanı ortaya çıxan məsələlərin izah olunması üçün xüsusi biliklər tələb olunduğu hallarda maraqlı şəxslərin (müraciət edən və ya barəsində araşdırma aparılan şəxslərin) vəsəətini və ya rəqabət orqanının qərarı ilə ekspertiza təyin edilir.

51.2. Ekspert müqavilə əsasında cəlb edilir. Müqavilədə tərəflərin hüquqları və vəzifələri, ekspert qarşısında qoyulan suallar, bəlo-bələ yalan rəy verməsinə görə ekspertin məsuliyyəti və mülki qanunvericiliklə müəyyən edilmiş digər məsələlər nəzərdə tutula bilər. Ekspert qarşısında qoyulan suallar və onun rəyi ekspertin xüsusi biliyindən kənarə çıxıa bilməz.

51.3. Qərarda ekspertizanın təyin edilməsi üçün əsaslar, ekspertin soyadı, adı, atasının adı və ya ekspertiza keçirən təşkilatın adı, ekspert qarşısında qoyulan məsələlər və ekspertə təqdim olunan materiallar qeyd edilir.

51.4. Ekspertin araşdırmanın predmetinə aid olan materiallar ilə tanış olmaq, ona əlavə materialların verilməsi barədə vəsəət qaldırmaq hüququ vardır.

51.5. Ekspert qarşısında qoyulan suallar onun xüsusi biliyindən kənarə çıxdıqda, yaxud təqdim olunan materiallar və sənədlər rəy verilməsi üçün yarasız olduqda və ya kifayət etmədikdə, ekspert rəy verməkdən imtina edir.

51.6. Rəqabət orqanı barəsində dövlət nəzarəti tədbiri aparılan bazar subyektlini ekspertiza keçirilməsi haqqında qərar ilə tanış etməlidir və həmin şəxsin bu Məcəllənin 51.7-ci maddəsinə nəzərdə tutulan hüquqlarını ona izah etməlidir.

51.7. Ekspertizanın təyin edilməsi və keçirilməsi zamanı bazar subyektlərinin aşağıda qeyd edilən hüquqları vardır:

51.7.1. ekspertə əsaslandırılmıştəiraz etmək;

51.7.2. ekspertin rəyinin alınması üçün əlavə suallar təqdim etmək;

51.7.3. rəqabət orqanının razılığı ilə ekspertiza keçirilməsində iştirak etmək;

51.7.4. ekspertin rəyi ilə tanış olmaq və surətini əldə etmək.

51.8. Ekspert rəyi öz adından verir və imzalayır. Ekspertin rəyində onun tərəfindən aparılan araşdırma, gəldiyi nəticələr və qoyulan suallara əsaslandırılmış cavablar əks etdirilir. Ekspertiza aparılarkən barəsində onlara dair suallar qoyulmamış iş üçün əhəmiyyətli olan halları müəyyən etdikdə, ekspertin həmin hallar haqqında özünün rəyini nəticələrə daxil etmək hüququ vardır.

51.9. Ekspertin rəyinin surəti və ya onun rəy vermək imkanının olmaması barədə məlumat dövlət nəzarəti aparılan bazar subyektinə verilir. Həmin bazar subyektlərinin izahat vermək, öz etirazlarını bəyan etmək, ekspertə əlavə sualların qoyulmasını, əlavə, yaxud təkrar ekspertizanın təyin edilməsini tələb etmək hüququ vardır.

51.10. Ekspertin rəyi kifayət qədər aydın olmadıqda, ekspert qoyulmuş sualları tam həll etmədikdə və ya tədqiqat aparılmış obyektlərə dair əlavə suallar yarandıqda, aparılmış tədqiqatdakı və ya rəydəki boşluğun aradan qaldırılması üçün bu maddədə nəzərdə tutulmuş qaydada əlavə ekspertiza təyin edilir və bu ekspertiza həmin və ya başqa ekspertə həvalə edilir.

51.11. Ekspertin rəyi kifayət qədər əsaslı olmadıqda və ya şübhə doğurduqda, yaxud onun əsaslandığı sübutlar etibarsız (qeyri-mötəbər) hesab edildikdə bu maddədə nəzərdə tutulmuş qaydada təkrar ekspertiza təyin edilir və bu ekspertiza başqa ekspertə həvalə edilir.

51.12. Bazar subyektlərinin bu Məcəllənin 51.7-ci və 51.9-cu maddələrində nəzərdə tutulmuş hüquqları ilə əlaqədar vəsəəti təmin edilmədikdə, rəqabət orqanı vəsəətini rədd edilməsi səbəbləri qeyd edilməklə əsaslandırılmış qərar qəbul edir və qərarın surətini 3 (üç) iş günü müddətində həmin bazar subyektinə təqdim edir.

Maddə 52. Mütxəssisin dəvət edilməsi

52.1. Dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi zamanı bilavəsi-tə rəqabət orqanının fəaliyyət dairəsinə aid olmayan sahələr üz-

rə xüsusi bilik və təcrübə tələb olunduqda, maraqlı şəxslərin vəsəəti və ya rəqabət orqanının təşəbbüsü ilə rəqabət orqanının qərarına əsasən mütxəssis dəvət oluna bilər.

52.2. Mütxəssisin xüsusi bilik və təcrübəsi olmalıdır və o, işin nəticələrində maraqlı olmamalıdır. Bu şərtlərə cavab verməyən mütxəssisin rəyindən istifadə oluna bilməz.

52.3. Mütxəssis müqavilə əsasında dəvət olunur. Müqavilədə tərəflərin hüququ və vəzifələri, mütxəssis qarşısında qoyulan suallar, bəlo-bələ yalan rəy verməsinə görə mütxəssisin məsuliyyəti və mülki qanunvericiliklə müəyyən edilmiş digər məsələlər nəzərdə tutula bilər.

52.4. Bu Məcəllənin 52.1-ci maddəsinə müvafiq olaraq cəlb olunmuş mütxəssis onun qarşısında qoyulmuş suallar barəsində öz rəyini bildirməlidir. Mütxəssisin rəyi yazılı şəkildə tərtib olunur, onun tərəfindən imzalanır və işin materiallarına əlavə edilir.

52.5. Bazar subyektii mütxəssisin rəyi ilə razılaşmadıqda, bu barədə rəqabət orqanına əsaslandırılmış şikayət edə bilər.

52.6. Mütxəssisin bəlo-bələ yalan rəy verməsi nəticəsində rəqabət orqanına və ya bazar subyektinə dəyən zərərinq ödənilməsi mülki qanunvericiliyə müvafiq olaraq tələb oluna bilər.

Maddə 53. Tərcüməçinin iştirakı

53.1. Rəqabət orqanı tərəfindən tərcüməçi dəvət oluna bilər. Tərcüməçinin dəvət olunması rəqabət orqanının qərarı əsasında həyata keçirilir.

53.2. Tərcüməçi tərcümə üçün lazım olan dili sərbəst bilən, işin nəticələrində maraqlı olmayan şəxs olmalıdır.

53.3. Bu Məcəllənin 53.1-ci və 53.2-ci maddəsinin müddəaləri eşıtmə və danışıma qabiliyyəti məhdud olan fiziki şəxsin işarələrini başa düşən vəsəəti şəxslərə (peşəkar surdo tərcüməçilərə) də aiddir.

53.4. Rəqabət orqanının əməkdaşları lazım olan xarici dili (dilləri) bilsələr də, tərcüməçi vəzifəsini yerinə yetirə bilməzlər.

53.5. Tərcüməçi müqavilə əsasında dəvət olunur. Müqavilədə tərəflərin hüququ və vəzifələri, bəlo-bələ yanlış tərcüməyə görə tərcüməçinin məsuliyyəti və mülki qanunvericiliyə müvafiq olaraq digər məsələlər müəyyən edilə bilər.

Maddə 54. Baxış və götürmə zamanı videoçəkilişdən istifadə

54.1. Bu Məcəllədə nəzərdə tutulmuş hallarda yoxlama keçirərkən rəqabət orqanı tərəfindən baxış və götürmə fəsiləsiz videoçəkiliş aparılmaqla həyata keçirilir.

54.2. Baxış və götürmə haqqında protokolda fəsiləsiz videoçəkilişdən istifadə barədə müvafiq qeyd aparılır və videoçəkilişə əks etdirən məlumat daşıyıcısı həmin protokola əlavə olunur.

Azərbaycan Respublikasının Rəqabət Məcəlləsi

Əvvəli 17-ci səh.

Maddə 58. Sübut etmə vəzifəsi

58.1. Bu Məcəllənin 11-ci, 12-ci, 16-cı (bu Məcəllənin 16.3-16.6-cı maddələri istisna edilməklə), 18.3-cü və 20-25-ci maddələrinin müddələrinin pozulmasının sübutu yerləşməsi vəzifəsi şikayət verən şəxsin, araşdırma rəqabət orqanının təşəbbüsü ilə aparılacağı isə rəqabət orqanının üzünə düşür.

58.2. Bu Məcəllənin 13.1-ci, 14.1-ci, 16.3-16.6-cı və 28.3-cü maddələri ilə müəyyən olunmuş şərtlərin təmin edilməsinin sübutu yerləşməsi vəzifəsi barəsində iş qaldırılan təsərrüfat subyektinin üzünə düşür.

58.3. Bu Məcəllənin 7-ci fəslə (bu Məcəllənin 28.3-cü maddəsi istisna olmaqla) ilə müəyyən edilən təmizləmə tədbirləri razılıq verilməsi zamanı rəqabətin məhdudlaşdırılmasının sübutu yerləşməsi vəzifəsi rəqabət orqanının üzünə düşür və bu zaman təsərrüfat subyektləri tərəfindən təsərrüfatla bağlı bu Məcəllə əsasında tələb olunan məlumatlar tam və düzgün şəkildə təqdim olunmalıdır. Rəqabət orqanı tərəfindən həmin məlumatların məxfiliyi və konfidensiallığı qorunmalıdır.

Maddə 59. Müvəqqəti tədbirlər

59.1. Rəqabət orqanı tərəfindən aparılan dövlət nəzarət tədbirlərinin həyata keçirilməsi zamanı mötəbər sübutlar əsasında bazar subyektinin hərəkətlərinin rəqabətin məhdudlaşdırılmasına əhəmiyyətli və ya bərpaulmaz təsiri məlum olan hallarda rəqabət orqanının əsaslandırılmış qərarı əsasında həmin hərəkətləri dayandırın və ya onların qarşısını alan müvəqqəti tədbir görülməsi haqqında icrası məcburi göstəriş verilir.

59.2. Bu Məcəllənin 59.1-ci maddəsində qeyd olunan göstərişdə müvəqqəti tədbirin məqsədi, əsasları və müddəti qeyd edilir. Göstəriş qüvvədəolma müddəti araşdırma və işə baxılması müddətində ünvanlıklarda 1 (bir) ildən çox olmamaqla uzadıla bilər.

59.3. Bu Məcəllənin 59.1-ci maddəsinə uyğun olaraq rəqabət orqanı tərəfindən verilən məcburi göstərişdən bu Məcəllənin 83-cü maddəsinə uyğun olaraq məhkəməyə şikayət verilər bilər. Şikayətin təqdim edilməsi rəqabət orqanı tərəfindən göstəriş verildən müvəqqəti tədbirin icrasını təxirə salmır.

59.4. Müvəqqəti tədbirin verilməsinə səbəb olan hallar aradan qaldırılırsa, rəqabət orqanı bu Məcəllənin 59.1-ci maddəsinə qeyd olunan göstərişi vaxtından əvvəl ləğv edir.

Maddə 60. Bazar subyektləri tərəfindən qanun pozuntularının könlüllü aradan qaldırılması

60.1. Rəqabət orqanı tərəfindən aparılan araşdırma və ya yoxlama çərçivəsində bu Məcəllənin 77.1-ci maddəsində qeyd edilən qanun pozuntularının könlüllü aradan qaldırılması ilə bağlı bazar subyektinin mürciəti əsasında rəqabət orqanının qərarı ilə araşdırma və ya yoxlama üzrə icraat dayandırılır və həmin qanun pozuntularının aradan qaldırılması üçün bazar subyektinə 3 (üç) aya qədər vaxt müəyyən edilir.

60.2. Rəqabət orqanı tərəfindən aparılan araşdırma və ya yoxlama çərçivəsində barəsində araşdırılan aparılan bazar subyektinin hərəkətlərində bu Məcəllənin 77.1.1-ci maddəsində qeyd edilən qanun pozuntusunu aşkar edildikdə, bazar subyektinə həmin pozuntunun mahiyyəti işar edilir və onun aradan qaldırılması üçün 10 (on) gün vaxt müəyyən edilir. Pozuntunun könlüllü aradan qaldırılması ilə bağlı əlavə vaxt tələb olunduğu halda bazar subyektinin mürciəti əsasında rəqabət orqanının qərarı ilə bu Məcəllənin 60.1-ci maddəsi tətbiq edilir.

60.3. Qərar qəbul etməzdən əvvəl bazar subyektinin mürciəti verilməsinə təkliflərin qanun pozuntusunu aradan qaldırılması baxımından yetərliliyinin qiymətləndirilməsi üçün rəqabət orqanı təkliflərin əsas məzmununu rəsmi internet sahifəsində dərc edir və bununla bağlı maraqlı tərəfləri dərc edilmə məlumatda göstərilmiş formada və müddətdə rəy bildirməyə dəvət edir. Rəqabət orqanı təkliflərin təqdim edilməsi üçün 30 (otuz) günə qədər müddət müəyyən edir.

60.4. Rəqabət orqanı bazar subyekti tərəfindən qanun pozuntularının könlüllü aradan qaldırılması ilə bağlı öhdəliklərinin yerinə yetirilmədiyini və ya qərarın qəbul edilməsi üçün təqdim olunan məlumatların natamam və yanlış olduğunu aşkar etdikdə, bu Məcəllənin 60.1-ci maddəsində qeyd edilən qərarını ləğv edir, araşdırma və ya yoxlama üzrə prosedurları bərpə edir.

11-ci fəsil RƏQABƏT QANUNVERİCİLİYİNİN POZULMASI HAQQINDA İŞLƏRƏ BAXILMASI

Maddə 61. Rəqabət komissiyası tərəfindən işə baxılması

61.1. Rəqabət orqanı tərəfindən aparılan araşdırmalar və yoxlamalar zamanı bazar subyektləri tərəfindən rəqabət qanunvericiliyinin pozulması əlamətlərinin müəyyən edilməsi həmin subyektlər barəsində iş qaldırılması üçün əsasdır. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması əlamətləri üzrə iş qaldırılması rəqabət komissiyasının qərarı əsasında həyata keçirilir. Qərar 5 (beş) iş günü müddətində işin tərəflərinə təqdim olunur.

61.2. İş qaldırılması haqqında qərarda bütün mühüm faktlar, pozuntunun müəyyən edilməsinə hüquqi əsas, işə baxılması müddəti və cavabdeh rəqabət orqanına öz mövqeyini əsaslandırmaq üçün etirazlarını, mülahizələrini və sübutlarını təqdim etmə müddəti göstərilməlidir.

61.3. Öz mövqeyini əsaslandırmaq məqsədilə etirazlarını, mülahizələrini və sübutlarını təqdim etmək üçün işin tərəflərinə 10 (on) iş günündən az olmayan müddət müəyyən edilir.

61.4. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması əlamətləri üzrə işə rəqabət komissiyası tərəfindən rəqabət qanunvericiliyinin pozulması əlamətləri üzrə iş qaldırılması haqqında qərar çıxarıldığı vaxtdan 3 (üç) ay müddətinə baxılır. İşə baxılması üçün əlavə müddət tələb olunduqda həmin müddət rəqabət komissiyasının əsaslandırılmış qərarına əsasən hər dəfə 3 (üç) ay müddətinə uzadıla bilər 9 (doqquz) ayadək artırılır bilər.

61.5. Rəqabət komissiyası tərəfindən işlərə qapalı və açıq iclaslarda baxılır. İnformasiyanın, qanunla qorunan hər hansı sirtin açıqlanmasının yolverilməz olduğu hallarda, proses iştirakçılarının şəxsi və ya ailə həyatının toxunulmazlığının təmin edilməsinin tələb olunduğu hallarda, yetkinlik yaşına çatmayan şəxslərin maraqlarının qorunmasının zəruri olduğu hallarda, habelə proses iştirakçılarının və ya digər şəxslərin həyatı, sağlamlığı və ya azadlığı üçün təhlükə yarandıq hallarda proses iştirakçılarının mürciəti və ya rəqabət komissiyasının təşəbbüsü ilə işə baxılma icrası qapalı keçirilə bilər. Rəqabət komissiyasının iclas komissiyasının sədri və üzvlərinin azı yarısı iştirak etdikdə səlahiyyətli.

61.6. Rəqabət komissiyasının formalaşdırılması, hüquq və vəzifələri, fəaliyyətinin təşkili, iclaslarının keçirilməsi qaydası, iclas protokollarına və qəbul etdiyi qərarlara dair tələblər bu Məcəllənin 8.2-ci maddəsinə uyğun olaraq təsdiq edilən qaydalarla müəyyən edilir.

Maddə 62. Rəqabət komissiyası tərəfindən baxılan işin tərəfləri

62.1. Rəqabət komissiyasında baxılan işin tərəfləri aşağıdakılardır:

- 62.1.1. özirəci;
 - 62.1.2. cavabdeh;
 - 62.1.3. maraqlı tərəflər.
- 62.2. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasına görə işin tərəflərinin hüquqları aşağıdakılardır:
- 62.2.1. yol verilmiş pozuntuya görə məsuliyyət barədə məlumatlandırılmaq;
 - 62.2.2. işin materialları ilə tanış olmaq, onlardan çıxarışlar etmək, surətini çıxarmaq;
 - 62.2.3. işə baxılmasına şəxsən, yaxud nümayəndəsi vasitəsilə iştirak etmək;
 - 62.2.4. məlumatları təqdim etmək və izahatlar vermək;
 - 62.2.5. işin halları üzrə vəsəat qaldırmaq və ya etiraz etmək;
 - 62.2.6. öz hesabına nümayəndənin, vəkili və ya digər şəxslərinin hüquqi xidmətindən istifadə etmək;
 - 62.2.7. öz hesabına türçüməçinin xidmətindən istifadə etmək;

62.2.8. rəqabət qanunvericiliyinə uyğun olaraq götürülmüş əşyaları və sənədləri normativ hüquqi aktlarda müəyyən edilmiş qaydada geri almaq;

62.2.9. bu Məcəllədə nəzərdə tutulmuş digər hüquqlar.

62.3. İşə baxılmanın yeri və vaxtı haqqında lazımı qayda xəbərdar edilmiş şəxs (onun nümayəndəsi) işə baxılmasına üzrə sız səbəbdən gəlmədikdə və işə baxılmanın təxirə salınması barədə vəsəat təqdim etmədikdə, yaxud belə vəsəat rəqabət komissiyası tərəfindən rədd edildikdə, işə həmin şəxsin (onun nümayəndəsinin) iştirakı olmadan baxılır.

62.4. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında işin tərəflərinin vəzifələri aşağıdakılardır:

- 62.4.1. rəqabət orqanının çağırışı üzrə gəlmək;
- 62.4.2. rəqabət orqanının tələbi ilə məlumatları təqdim etmək və izahat vermək;
- 62.4.3. rəqabət orqanının tələbi ilə maddi sübut olan sənədləri (onların təsdiq olunmuş surətini) və əşyaları (onların nümunələrini) təqdim etmək;
- 62.4.4. rəqabət komissiyasının iclaslarında iştirak etmək;
- 62.4.5. qanunla qorunan məxfi və konfidensial məlumatları yaymamaq.

Maddə 63. İş üzrə dinləmələr

63.1. Rəqabət komissiyası işin mahiyyəti ilə əlaqəli bazar subyektlərindən, onların işçilərindən, habelə işdə iştirak edən digər şəxslərdən izahat ala bilər.

63.2. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında iş üzrə izahat verməli şəxslər məktubla, teleqramla və ya elektron rabitə vasitələrindən istifadə edilməklə çağırıla bilərlər.

63.3. Rəqabət komissiyası rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasına görə işin tərəflərindən ayrı-ayrılıqda izahat alır.

63.4. İzahat alınmazdan əvvəl rəqabət komissiyası izahatı alan şəxsin şəxsiyyətini, onun vəzifəsinə və baxılan işə aidliyini müəyyənləşdirir, türçüməçinin xidmətinə ehtiyacını aydınlaşdırır, hüquq və vəzifələrini ona izah edir.

63.5. İş üzrə dinləmələr zamanı rəqabət komissiyası işin mahiyyəti üzrə aşağıdakıları aydınlaşdırır:

- 63.5.1. cavabdehin rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasında özünü təqsirli bilməsinə;
- 63.5.2. cavabdehin rəqabət qanunvericiliyinin pozulması faktını təsdiq etməsinə.

63.6. Rəqabət komissiyası şahid və digər şəxs qismində çağırılanlara hansı məqsədlə çağırıldığını bildirir və işin mahiyyəti üzrə öz izahatını verməsinə təklif edir. Bundan sonra çağırılan şəxs suallar verilir.

Maddə 64. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında baxılan iş üzrə sübuta yetirilməli olan hallar

64.1. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında işə baxılması zamanı aşağıdakılar sübut edilməlidir:

- 64.1.1. rəqabət qanunvericiliyinin pozulması, bu hadisənin başvermə vaxtı və yeri;
- 64.1.2. rəqabət qanunvericiliyinə pozan bazar subyekti və onun vəzifəli şəxsləri;
- 64.1.3. bazar subyektinin və (və ya) vəzifəli şəxsinin təqsiri;
- 64.1.4. rəqabət qanunvericiliyinin pozulması noticəsində ol-
duğunu qanunsuz gəlir müəyyən olunduqda onun məbləği.

Maddə 65. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasının sübutları

65.1. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması, buna görə məsuliyyətə cəlb edilən bazar subyektinin (onun vəzifəli (məsul) şəxsinin) təqsirini və işin mahiyyəti üzrə əhəmiyyət kəsb edən digər halları müəyyən etmək məqsədilə rəqabət orqanının vəzifəli şəxsinin bu Məcəllə və Azərbaycan Respublikasının digər normativ hüquqi aktları ilə müəyyən edilmiş qaydada əsas kimi götürü bildiyi faktiki məlumatlar və əşyalar rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında işlər üzrə sübut hesab edilir.

65.2. Bazar subyektlərinin vəzifəli şəxsləri tərəfindən rəsmiləşdirilmiş, iş üçün əhəmiyyət kəsb edən faktları və halları əks etdirən qərarlar, aktlar, arayışlar, məlumatlar (o cümlədən fotosəkillər və audiovizual materiallar), izahatlar və digər sənədlər (o cümlədən qanunvericiliyə müvafiq olaraq aşkar edilmiş və rəsmiləşdirilmiş elektron sənədlər və yazışmalar) rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında iş üzrə yazılı sübut hesab olunur.

65.3. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında iş üçün aşağıdakılar maddi sübut hesab edilir:

- 65.3.1. rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasının bilavasitə obyektivi olan əşyalar;
- 65.3.2. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş tələblərə cavab verməyən, o cümlədən saxta, keyfiyyətsiz, yararlılıq müddəti başa çatmış, habelə qanunla tələb olunduqda markalanması, lazımı məhsul görünüşü, gigiyenik, uyğunluq, monşə sertifikatı, keyfiyyəti və təhlükəsizliyini təsdiq edən sənədləri olmayan, yaxud pıracılıq yolu ilə əldə edilmiş mallar;

65.3.3. rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında işə baxılması üçün lazım olan sənədlər və əşyalar, o cümlədən elektron məlumat daşıyıcıları.

65.4. Maddi sübutların növü, miqdarı, çəkisi və əlamətləri tərəftarı ilə rəqabət orqanı tərəfindən tərtib olunmuş protokolda təsvir olunur, habelə onların fotosəkilləri işə əlavə edilir. Maddi sübutların onların bütövlüyü və tədqiq (sınaq) zamanı uyğunluğu yoxlanacaq parametrlərin tədqiq (sınaq) aparılması haqqında qərar üçün kifayət edən vaxt ərzində dəyisiməz qalacaq şəkildə qablaşdırılması və qablaşdırmanın bütövlüyü pozulmadan onu açmağın mümkün olmayacağı şəkildə möhürlənməlidir.

65.5. Bazar subyektləri maddi sübutun əlamətləri olan sənədləri və əşyaları rəqabət orqanının vəzifəli şəxsinə təqdim etməlidirlər.

65.6. Yoxlama zamanı və ya bazar subyektinin özünün təqdim etdiyi hallarda, rəqabət orqanının rəhbəri rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasına dair sübutların götürülməsi haqqında qərar qəbul edir. Maddi sübutlar bu Məcəllənin 50-ci maddəsi ilə müəyyən edilmiş qaydada götürülür. Rəqabət orqanının vəzifəli şəxsi rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında işin nəticələri üzrə qərar qüvvəyə mindikdən sonra 30 (otuz) gün müddətində (habelə inzibati və (və ya) məhkəmə qaydasında mübahisələndirildikdə müvafiq qərar qüvvəyə minəndək) maddi sübutların qorunub saxlanması üçün zəruri tədbirlər görməlidir. Bu müddət bitdikdən sonra rəqabət orqanı maddi sübutlar haqqında qərar (sübutun qaytarılması və ya məhv edilməsi) qəbul etməlidir.

65.7. Rəqabət orqanı tərəfindən götürülmüş maddi sübutlar işin nəticələri üzrə müvafiq qərar qəbul edildiyi tarixdən bu Məcəllənin 65.6-cı maddəsində müəyyən edilmiş müddətdə özünün müvəqqəti saxlanma anbarlarında, yaxud qanun pozuntusuna yol vermə bazar subyektinin bina və ərazilərində müvafiq saxlanması üçün yerləşdirilir. Maddi sübutların yerləşdirildiyi sahələr (anbarlar) möhürlənməlidir. İş inzibati və (və ya) məhkəmə qaydasında mübahisələndirildiyi təqdirdə bu müddət təqdim orqanının əsaslandırılmış qərarı ilə məhkəmənin qərarı qüvvəyə minənədək uzadıla bilər.

65.8. Rəqabət orqanı tərəfindən götürülmüş tez xarab olan maddi sübut kimi götürülmüş mallar satılmaq üçün bu Məcəllənin 65.10-cu maddəsində müəyyən edilmiş qaydada ixtisaslaşmış təşkilatlara verilir, bu mümkün olmadıqda və ya satılmasına qanunla yol verilmədikdə isə məhv edilir. İşin noticəsi üzrə bazar subyekti tərəfindən rəqabət qanunvericiliyinin pozulması müəyyən edilmədikdə satılması və ya məhv edilmiş sübut qismində götürülmüş məhsulun dəyəri bu Məcəllənin 65.11-ci maddəsi ilə müəyyən edilmiş qaydada bazar subyektinə ödənilir.

65.9. Azərbaycan Respublikasının normativ hüquqi aktlarına zidd olaraq özgəni oəmtəə nişanından, sənayə və öqli mülkiyyət hüquqlarından, reklam materiallarından, qablaşdırmaformalarından istifadə olunması və ya mal və xidmətlərin təqvidi, yaxud bu Məcəllənin 22-ci və 23-cü maddələrinin tələblərinin pozulması halları müəyyən edildikdə, rəqabət orqanının vəzifəli şəxsi tərəfindən protokollaşdırılaraq, mallar həm istehsalçıdan, həm də satıcıdan götürülür.

65.10. Bu Məcəllənin 65-ci maddəsinə əsasən götürülmüş malların digər məqsədlər üçün istifadəsi, satılması, qaytarılması, məhv edilməsi və ya dəyərinin ödənilməsi qaydaları müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilir.

65.11. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında iş üzrə sübutlar hətərfəli, tam və obyektiv qiymətləndirilməlidir. Qiymətləndirilmiş sübutlar iş üzrə qərar qəbul edilərkən sübut kimi nəzərə alınmır.

65.12. Rəqabət orqanının sorğularına bazar subyekti tərəfindən qəsdən yalan və ya natamam məlumatların verildiyi aşkar edildikdə, bu hal sübutların qiymətləndirilməsi zamanı həmin məlumatları təqdim etmiş bazar subyektinin öleyhinə istifadə oluna bilər.

65.13. Bu Məcəlləyə zidd olaraq əldə olunan sübutlardan istifadə edilməsinə yol verilmir.

Maddə 66. Rəqabət komissiyasının qərarları

66.1. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında qaldırılmış işlər üzrə rəqabət komissiyası aşağıdakı qərarları qəbul edir:

- 66.1.1. işə baxılmasının təxirə salınması haqqında;
- 66.1.2. işlərin bir icraatda birləşdirilməsi haqqında;
- 66.1.3. konkret hallar üzrə ayrı-ayrı işlərə ayrılması haqqında;
- 66.1.4. işə baxılmasının dayandırılması haqqında;
- 66.1.5. baxılmasına dayandırılmış işin bərpası haqqında;
- 66.1.6. işə baxılmasına xitam verilməsi haqqında;
- 66.1.7. rəqabət qanunvericiliyinin pozulması və tətbiq edilən məsuliyyət tədbirləri haqqında;
- 66.1.8. iş üzrə materialların aidyyəti dövlət orqanlarına gəndirilməsi haqqında;
- 66.1.9. işə yenidən baxılması haqqında.
- 66.2. Bu Məcəllənin 66.1-ci maddəsinə uyğun olaraq rəqabət komissiyasının qəbul etdiyi qərarda aşağıdakılar qeyd olunmalıdır:
- 66.2.1. rəqabət komissiyası sədrinin və üzvlərinin soyadı, adı, atasının adı, vəzifəsi;
- 66.2.2. işin baxıldığı tarix, yer və ünvan;
- 66.2.3. haqqında işə baxılan bazar subyekti barədə məlumat;
- 66.2.4. iş üzrə baxılan hallar;
- 66.2.5. qanun pozuntusu kimi qiymətləndirilən hərəkətlərin təsbit olunduğu normativ hüquqi aktların müddəaları;
- 66.2.6. rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasına görə məsuliyyət nəzərdə tutan müvafiq normativ hüquqi aktın normaları;
- 66.2.7. müvafiq halda iş üzrə icraatın birləşdirilməsinin və ya ayrılmasının əsasları;
- 66.2.8. müvafiq halda baxılan işin dayandırılmasının və ya ona xitam verilməsinin əsasları;
- 66.2.9. qərardan şikayət verilməsinin müddəti və qaydası;
- 66.2.10. malların və nümunə kimi götürülən əşyaların miqdarı, dəyəri, sənədlərin adı və digər maddi sübutlar və onların qiymətləndirilməsi barədə məlumatlar;
- 66.2.11. iş üzrə rəqabət komissiyası tərəfindən müəyyən edilən hallar, çıxarılan nəticələr, həmin nəticələrin qanun üzrə əsaslandırılması və bu nəticələr üzrə yerinə yetirilməsi zəruri olan tələblər (qanun pozuntularının aradan qaldırılması və yol verilmiş qanun pozuntularına görə məsuliyyət tədbirlərinin tətbiqi və sazişlərin ləğv edilməsi, yaxud müqavilələrin məcburi bağlanması).

66.3. İşə baxılmasına üzrə tələb olunan materiallar vaxtında təqdim edilmədikdə, rəqabət komissiyası təsərrüfat subyektləri

nin mənafeyinə, yaxud ictimai mənafeyə zərər vuran halların qarşısını almaq məqsədilə, həmin hallar üzrə işə baxılmasını yekunlaşdırmadan, qanun pozuntusunun təxirə salınmadan dayandırılması və (və ya) tələb edilən materialların vaxtında təqdim edilməsinə görə maliyyə sanksiyalarının tətbiq edilməsi haqqında qərar qəbul edir.

66.4. Rəqabət komissiyası tərəfindən bu Məcəllənin 66.1.6-cı və 66.1.7-ci maddələrdə qeyd edilən qərarlar 10 (on) iş günü müddətində, digər qərarlar isə 5 (beş) iş günü müddətində işin tərəflərinə təqdim edilir.

66.5. Rəqabət komissiyasının qərarlarının nəticələrinə dair məlumatlar rəqabət orqanının rəsmi internet sahifəsində dərc edilir.

Maddə 67. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında işə baxılmasının təxirə salınması, iş üzrə icraatın birləşdirilməsi və ayrılması

67.1. Rəqabət komissiyası müddəti və səbəbləri göstərməklə, aşağıdakı hallarda rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında işə baxılmasının təxirə salınması barədə qərar qəbul edir:

- 67.1.1. tərəflərdən (onların nümayəndələrindən) üzrlü səbəbdən iclasa gəlmək imkanının olmadığı barədə əsaslandırılmış vəsəat daxil olduqda;
- 67.1.2. iş üzrə əlavə sübutlara (o cümlədən sənəd və məlumatlara) zərurət yarındıqda;
- 67.1.3. rəqabət komissiyası tərəfindən iclasda ekspertlərin iştirakı zəruri hesab edildikdə;
- 67.1.4. işə baxılmasına mane olan digər hallarda.
- 67.2. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında işə baxılması təxirə salmaq işə baxılma müddəti dayandırılır.
- 67.3. Rəqabət komissiyası tərəfindən aşağıdakı hallarda işlərin icraatının birləşdirilməsi haqqında qərar qəbul edilir:
- 67.3.1. eyni bazar subyekti barəsində mahiyyətə eyni olan qanun pozuntusu halları üzrə müxtəlif işlərə baxıldıqda;
- 67.3.2. baxılan işlərdə qanun pozuntusuna yol verməsi iddia olunan bazar subyekti haqqında eyni hallar üzrə yeni mürciətlər daxil olduqda;
- 67.3.3. baxılan bir neçə işin tərəfləri eyni bazar subyektləri olduqda.

67.4. Rəqabət komissiyası aşağıdakı hallarda iş üzrə icraatın ayrılması haqqında qərar qəbul edir:

- 67.4.1. işdə baxılan hallar ayrı-ayrı şəxslərin mənafeyi ilə bağlı olduqda və onların eyni vaxtda yekunlaşdırılması mümkün olmadıqda (əlavə sübutlar, araşdırma, ekspertiza və s. tələb olunduqda);
- 67.4.2. işə baxılması zamanı araşdırılan hallarla bilavasitə əlaqəsi olmayan digər qanun pozuntusu aşkar edildikdə;
- 67.4.3. işə baxılmasını mürekkəbləşdirən, sübuta yetirilmiş qanun pozuntuları ilə bağlı olmayan digər hal yarandıqda.

Maddə 68. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında işə baxılmasının dayandırılması

68.1. Rəqabət komissiyası müddəti, səbəbləri və bununla bağlı görülməli olan tədbirlər göstərilməklə, aşağıdakı hallarda rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında işə baxılmasının dayandırılması haqqında qərar qəbul edir:

- 68.1.1. həmin işin mahiyyəti ilə əlaqədar məhkəmələrdə və ya aidyyəti dövlət orqanlarında iş baxıldıqda;
- 68.1.2. məhkəmələrdə və ya aidyyəti dövlət orqanlarında, həmçinin rəqabət orqanında baxılmaqda olan başqa işin nəticələrinin rəqabət komissiyasında baxılan iş üçün əhəmiyyəti olduqda;
- 68.1.3. ekspertiza aparılması və ya mütəxəssis rəyinin alınması zərurəti yarandıqda;
- 68.1.4. işlə əlaqədar müvafiq sorğular verilməsi və yerində yoxlama aparılması zərurəti yarandıqda;
- 68.1.5. cari vəziyyətdə işə baxılmasını qeyri-mümkün edən digər hallarda.
- 68.2. İşin dayandırılmasına səbəb olmuş hallar aradan qaldırıldıqdan sonra işə baxılması rəqabət komissiyasının qərarı ilə davam etdirilir və həmin gündən müddət axını bərpa olunur.

Maddə 69. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında işə baxılmasına xitam verilməsi

69.1. Rəqabət komissiyası aşağıdakı hallarda rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında işlərin baxılmasına xitam verilməsi haqqında əsaslandırılmış qərar qəbul edir:

- 69.1.1. bu Məcəllənin 77.1-ci maddəsində qeyd olunan pozuntunu törədən şəxs iş qaldırılmazdan əvvəl qanun pozuntusunu bu Məcəllənin 60-cı maddəsinə uyğun olaraq könlüllü surətdə aradan qaldırıldıqda;
- 69.1.2. rəqabət qanunvericiliyinin pozulması iş üzrə araşdırmalar zamanı təsdiq olunmadıqda və ya sübuta yetirilmədikdə;
- 69.1.3. rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasına yol verməmiş şəxs, bu Məcəllənin 13.1-ci, 16.4-cü və 28.3-cü maddələrinə uyğun olaraq məsuliyyətdən azad edildikdə;
- 69.1.4. rəqabət qanunvericiliyinin pozulması halı üzrə məsuliyyətə cəlb etmə müddəti keçdikdə;
- 69.1.5. fiziki şəxs vəfat etdikdə və ya hüquqi şəxs ləğv edildikdə;
- 69.1.6. pozuntunu törədən təsərrüfat subyekti və ya onun olduğu yeri müəyyən etmək mümkün olmadıqda.

Maddə 70. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasına və məsuliyyət tədbirlərinin tətbiqinə dair qərarlar

Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması sübuta yetirildikdə rəqabət komissiyası rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasına və məsuliyyət tədbirlərinin tətbiqinə dair qərar qə

Azərbaycan Respublikasının Rəqabət Məcəlləsi

Əvvəli 18-ci sahə.

72.2. Göstərişdə qanun pozuntusunun dayandırılması və (və ya) onun nəticələrinin aradan qaldırılması ilə bağlı konkret tələblər, yerinə yetirilməli olan hərəkətlər və onların yerinə yetirilməsi müddəti əks olunmalıdır.

72.3. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasının aradan qaldırılması barədə göstəriş rəqabət komissiyası tərəfindən qərar qəbul edildiyi tarixdən 10 (on) iş günü müddətinə qanun pozuntusuna yol verməmiş işin tərəflərinə təqdim edilir.

Maddə 73. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasının aradan qaldırılması barədə göstərişin cavabdeh tərəfindən icrası

73.1. Bu Məcəllənin 49.2.1.1-ci və 66.1.7-ci maddələrində qeyd olunmuş qərarların icrası ilə bağlı qanun pozuntusuna yol verməmiş bazar subyektinə rəqabət orqanı tərəfindən rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasının dayandırılması və (və ya) noticələrinin aradan qaldırılması barədə göstəriş verilir.

73.2. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasının dayandırılması və (və ya) noticələrinin aradan qaldırılması barədə rəqabət orqanının göstərişi onun təqdim edildiyi tarixdən göstərişlə müəyyən edilmiş müddət ərzində bazar subyekti tərəfindən icra olunmalıdır. Cavabdehin hərəkətlərinin rəqabətin məhduddlaşdırılmasına əhəmiyyətli və ya bərpaolunmaz təsiri məlum olan hallarda göstərilən müddət rəqabət orqanının əsaslandırılmış qərarı əsasında azaldıla və ya bazar subyektinin əsaslandırılmış vəsətəti üzrə artırıla bilər.

73.3. Göstərişin icra müddətinin bitməsinə 10 (on) iş günü (icra müddəti 20 (iyirmi) gündən az olan göstərişlər üzrə isə 3 (üç) iş günü) qalanadək bazar subyektinin əsaslandırılmış vəsətəti üzrə rəqabət orqanı bu müddətin 3 (üç) aydan çox olmayan müddətə uzadılması haqqında qərar qəbul edir.

73.4. Göstərişin vaxtında icra edilməməsi onun icrasından yayınma və ya qismən icra olunması hesab edilir və bu Məcəllənin 12-ci fəslə ilə müəyyən edilmiş qaydada məsuliyyətə səbəb olur.

73.5. Bazar subyektləri rəqabət orqanının qərar və göstərişlərinə tam və qismən icra etmədikdə, bununla bağlı maliyyə sanksiyası tətbiq edildikdən sonra həmin qərarda qeyd olunmuş müddətdə icra olunmadıqda həmin qərar və göstərişlərin məcburi icrasını təmin etmək məqsədilə rəqabət orqanı məhkəmədə iddia qaldırır.

73.6. Bazar subyektinin rəqabət qanunvericiliyinə zidd olaraq qəbul etdiyi qərarların (aktların) ləğvi və ya qismən dəyişdirilməsi haqqında göstəriş yerinə yetirilmədikdə, rəqabət orqanı onların tam və ya qismən ləğv edilməsi öhdəliyinin həmin bazar subyektinin üzərinə qoyulması, yaxud rəqabət qanunvericiliyinin pozulması baş verənədək mövcud olmuş vəziyyətin məcburi bərpa olunması haqqında məhkəmədə iddia qaldırır.

73.7. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasına yol verməklə bağlılımlı sazişlərin və müqavilələrin ləğvi və ya dəyişdirilməsi, həmçinin bazarın digər subyektləri ilə sazişlərin və müqavilələrin məcburi qaydada bağlanılması, habelə razılıq alınmadan həyata keçirilən və rəqabəti məhduddlaşdıran təmərküzləşmələrə yol verməmiş təsərrüfat subyektlərinin (maliyyə institutlarına münasibətdə Mərkəzi Bankla razılaşdırmaqla) bölünməsi haqqında göstəriş icra edilmədikdə, rəqabət orqanı onların tam və ya qismən etibarsız hesab edilməsi (etibarsızlığının təsdiq edilməsi) və noticələrinin tətbiq edilməsi, yaxud məcburi qaydada bağlanılması barədə iddia ilə məhkəməyə müraciət edir.

73.8. Bazar subyektləri tətbiq edilmiş maliyyə sanksiyalarını vaxtında ödəmədiyi və ya qismən ödədiyi halda, rəqabət orqanı maliyyə sanksiyalarının, yaxud onların ödənilməmiş hissəsinin məcburi qaydada ödənilməsi üçün tələbən məcburi icraya yönəldilməsi haqqında qərar qəbul edir və bu qərarın məcburi icrası "İcra haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən icra məmurları tərəfindən həyata keçirilir.

73.9. Qanunla müəyyən edilmiş hallarda rəqabət orqanı təsərrüfat subyektlərinin bank hesablarına həbs qoyulması barədə məhkəmədə iddia qaldırmaq hüququna malikdir.

Maddə 74. İş üzrə materialların aidliyi dövlət orqanlarına göndərilməsi

74.1. İş üzrə materialların aidliyi dövlət orqanlarına göndərilməsi haqqında qərar araşdırma zamanı bazar subyektinin (onun vəzifəli (məsul) şəxslərinin) öməllərində cinayət əlamətləri aşkar olunduqda qəbul edilir.

74.2. Qəbul edilmiş qərar və iş üzrə materiallar rəqabət orqanı tərəfindən aidliyi dövlət orqanlarına göndərilir və bu barədə işin tərəflərinə məlumat verilir.

74.3. Göndərilən materialların surəti rəqabət orqanında saxlanılır.

Maddə 75. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında işə yenidən baxılması

75.1. Rəqabət komissiyası iş üzrə qərar qəbul etdikdən sonra həmin işlə əlaqədar onun mahiyyəti üzrə əsaslı dəlillər olan yeni hallar aşkar edildikdə (o cümlədən işin tərəflərinin verdiyi məlumatların yanlış və ya natamam olduğu aşkarlandıqda) və həmin hallarla bağlı dəlillər araşdırılaraq işə yenidən baxılması zəruri hesab olunduqda rəqabət orqanı tərəfindən işə yenidən baxılması üçün iş üzrə materiallar rəqabət komissiyasına təqdim edilir.

75.2. Rəqabət komissiyası təqdim edilmiş materiallara baxaraq rəqabət qanunvericiliyinin pozulması əlaməti üzrə işə yenidən baxılması haqqında qərar qəbul edir. Qərarda işə yenidən baxılmasının zəruriliyi və onun əsasları təfəsilatı ilə qeyd olunmalıdır. Qərar 5 (beş) iş günü müddətində işin tərəflərinə təqdim edilir.

75.3. Bu Məcəllənin 75.1-ci maddəsinə uyğun olaraq işin mahiyyəti üzrə yeni hallar barədə dəlilləri işin tərəfləri təqdim etdikdə və həmin hallarla bağlı dəlillər araşdırılaraq işə yenidən baxılması zəruri hesab olunduqda rəqabət komissiyası işə yenidən baxılmasından imtina barədə qərar qəbul edir və həmin qərar 5 (beş) iş günü müddətində işin tərəflərinə təqdim olunur.

75.4. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması haqqında işə yenidən baxılması bu Məcəllənin 11-ci fəslində nəzərdə tutulmuş qaydada həyata keçirilir.

75.5. Rəqabət orqanı tərəfindən qərara və göstərişlərə dəyişiklik edilməsi, onun etibarsız sayılması və ləğvi qaydaları bu Məcəllə və "İnzibati icraat haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə tənzimlənir.

12-ci fəsil RƏQABƏT QANUNVERİCİLİYİNİN POZULMASINA GÖRƏ MƏSULİYYƏT

Maddə 76. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması
76.1. Bazar subyektləri, onların vəzifəli (məsul) şəxsləri, habelə rəqabət orqanının vəzifəli şəxsləri rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasına görə qanunda müəyyən edilmiş hallarda məsuliyyət daşıyırlar.

76.2. Rəqabət orqanı və onun vəzifəli şəxsləri bu Məcəlləyə uyğun olaraq əldə etdikləri məxfi və konfidensial məlumatların (kommersiya, vergi, gömrük və bank sirri, habelə statistik sirr sayılan məlumatlar daxil olmaqla) qanuna uyğun olaraq qorunmasını təmin etməlidirlər.

76.3. Təsərrüfat subyekti tərəfindən bu Məcəllənin 77-ci maddəsində qeyd edilmiş pozuntulardan iki və daha artıq qadağan edilmiş hərəkətə yol verildikdə maliyyə sanksiyalarının hesablanması toplanma qaydasında və ya yol verilmiş bir qadağan olunmuş hərəkət iki və daha artıq pozuntu xarakteri daşıdıqda daha ağır maliyyə sanksiyasının tətbiq olunması ilə həyata keçirilir.

Maddə 77. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasına görə maliyyə sanksiyaları

77.1. Aşağıdakı qanun pozuntularına yol verməmiş təsərrüfat subyektinə rəqabət orqanı tərəfindən qərarın verildiyi ildən əvvəlki maliyyə ilində həmin təsərrüfat subyektinin ümumi dövriyyəsinin 3 faizinə qədər məbləğdə maliyyə sanksiyası tətbiq edilir:

77.1.1. bu Məcəlləyə əsasən tələb olunan hallarda və bu Məcəllənin 60-cı maddəsi nəzərə alınmaqla rəqabət orqanına natamam, yanlış və ya saxta sənəd və məlumatların təqdim edilməsi və ya həmin sənəd və məlumatların gecikdirilməklə təqdim edilməsi, yaxud təqdim edilməməsi;

77.1.2. bazar subyektinin iqtisadi fəaliyyəti ilə bağlı yoxlamamın predmetinə dair yoxlamamı həyata keçirən rəqabət orqanının vəzifəli şəxslərinin suallarına cavab verməkdən imtina etməsi, yaxud natamam, qeyri-dəqiq və ya gecikdirilmiş cavabların verilməsi yolu ilə yoxlamaların və araşdırmaların keçirilməsinə, habelə işə baxılmasına maneçilik törədilməsi, yaxud zəruri şəraitin yaradılmaması;

77.1.3. bazar subyektləri və ya onların vəzifəli şəxsləri tərəfindən rəqabət orqanının öz vəzifələrinin, qərarlarının və göstərişlərinin icrasına maneçilik törədilməsi;

77.1.4. rəqabət orqanı tərəfindən aparılan yoxlama zamanı yoxlamamı həyata keçirən rəqabət orqanının vəzifəli şəxsləri tərəfindən vurulmuş möhtürün bütövlüyünün pozulması.

77.2. Aşağıdakı qanun pozuntularına yol verməmiş təsərrüfat subyektinə rəqabət orqanı tərəfindən qərarın verildiyi ildən əvvəlki maliyyə ilində həmin təsərrüfat subyektinin ümumi dövriyyəsinin 5 faizinə qədər məbləğdə maliyyə sanksiyası tətbiq edilir:

77.2.1. qadağan edilmiş rəqabəti məhduddlaşdıran şaquli sazişlərin bağlanılması;

77.2.2. rəqabəti məhduddlaşdıran uyğunlaşdırılmış hərəkətlərə yol verilməsi (bu hərəkətlər onların fəaliyyətlərinin qəsdən əlaqələndirilməsini əhatə etmədikdə və davamlı xarakter daşımadıqda);

77.2.3. nisbətən yüksək bazar gücündən sui-istifadəyə yol verilməsi;

77.2.4. bu Məcəllənin 22-ci maddəsində qeyd edilən hallar istisna olunmaqla, haqsız rəqabətə yol verilməsi;

77.2.5. razılıq alınmalı təmərküzləşmələrlə bağlı rəqabət orqanına ərizənin təqdim edilməməsi və ya təmərküzləşmə baş verdikdən sonra təqdim edilməsi.

77.3. Aşağıdakı qanun pozuntularına yol verməmiş təsərrüfat subyektinə rəqabət orqanı tərəfindən qərarın verildiyi ildən əvvəlki maliyyə ilində həmin təsərrüfat subyektinin ümumi dövriyyəsinin 10 faizinə qədər məbləğdə maliyyə sanksiyası tətbiq edilir:

77.3.1. rəqabəti məhduddlaşdıran üfüqi sazişlərin bağlanılması;

77.3.2. rəqabətin məhduddlaşdırılmasına yönəldilmiş uyğunlaşdırılmış hərəkətlərə yol verilməsi (bu hərəkətlər onların fəaliyyətlərinin qəsdən əlaqələndirilməsini əhatə etdikdə və davamlı xarakter daşıdıqda);

77.3.3. hökəmrən mövqedən sui-istifadəyə yol verilməsi;

77.3.4. rəqabət orqanının qərar (bu Məcəllənin 77.1-ci maddəsi üzrə pozuntular istisna olmaqla) və göstərişlərinin yerinə yetirilməməsi və ya qismən yerinə yetirilməsi;

77.3.5. rəqibin sahibkarlıq fəaliyyətinin təqdid;

77.3.6. haqsız rəqabətə təkrar və ya davamlı olaraq yol verilməsi.

77.4. Bu maddənin məqsədləri üçün təsərrüfat subyektlərinin birliklərinin, yaxud şəxslər qrupunun toplam dövriyyəsi onun üzvlərinin dövriyyəsinin cəmi kimi hesablanır.

77.5. Bu Məcəllənin 77.1-77.3-cü maddələrinə uyğun olaraq maliyyə sanksiyasının tətbiq edilməsi üçün təsərrüfat subyektlərinin toplam dövriyyəsinə müəyyən etmək, yaxud təsərrüfat subyektlərinin birliklərinin üzvlərinin dövriyyəsinə hesablama mümkün olmadıqda (bazar subyekti tərəfindən məlumatlar təqdim edilmədikdə və aidliyi dövlət orqanlarında (qurumlarında) həmin məlumatlar mövcud olmadıqda), qanun pozuntusuna yol verməmiş təsərrüfat subyektinə və ya təsərrüfat subyektlərinin birliklərinin üzvlərinin hər birinə aşağıdakı məbləğlərdə maliyyə sanksiyası tətbiq edilir:

77.5.1. Bu Məcəllənin 77.1-ci maddəsi ilə müəyyən edilən hallara görə 10.000 manatdan 50.000 manata qədər;

77.5.2. Bu Məcəllənin 77.2-ci maddəsi ilə müəyyən edilən hallara görə 50.001 manatdan 200.000 manata qədər;

77.5.3. Bu Məcəllənin 77.3-cü maddəsi ilə müəyyən edilən hallara görə 200.001 manatdan - 500.000 manatadək.

77.6. Bu Məcəllənin 39.2-ci maddəsində nəzərdə tutulan hərəkətlərin rəqabət orqanı ilə razılaşdırılmadan həyata keçirilməsinə görə təbii inhisar subyektinə rəqabət orqanı tərəfindən qərarın verildiyi ildən əvvəlki maliyyə ilində həmin təbii inhisar subyektinin ümumi dövriyyəsinin 0,2 faizi məbləğində maliyyə sanksiyası tətbiq edilir.

77.7. Bu Məcəllənin 39.5-ci, 39.6-cı və 40.2-ci maddələrində nəzərdə tutulan məlumatların (sənədlərin) müəyyən edilməsi qaydada və vaxtda təqdim edilməməsinə görə təbii inhisar subyektinə rəqabət orqanı tərəfindən qərarın verildiyi ildən əvvəlki maliyyə ilində həmin təbii inhisar subyektinin ümumi dövriyyəsinin 0,2 faizi məbləğində maliyyə sanksiyası tətbiq edilir.

77.8. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilmiş qiymətlərin əsassız olaraq dəyişdirilməsinə görə təbii inhisar subyektinə rəqabət orqanı tərəfindən qərarın verildiyi ildən əvvəlki maliyyə ilində həmin təbii inhisar subyektinin ümumi dövriyyəsinin 0,1 faizi məbləğində maliyyə sanksiyası tətbiq edilir.

77.9. Bu Məcəllənin 40.3-cü maddəsinə uyğun olaraq rəqabət orqanının səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsi üçün tələb olunan sənədlərin və ya başqa məlumatların vaxtında təqdim edilməməsinə, habelə yoxlamaların həyata keçirilməsi üçün zəruri şəraitin yaradılmamasına görə təbii inhisar subyektinə rəqabət orqanı tərəfindən qərarın verildiyi ildən əvvəlki maliyyə ilində həmin təbii inhisar subyektinin ümumi dövriyyəsinin 0,1 faizi məbləğində maliyyə sanksiyası tətbiq edilir.

77.10. Bu Məcəllənin 40.5-ci maddələri ilə müəyyən edilmiş hərəkətlərə yol verilməsinə görə təbii inhisar subyektinə rəqabət orqanı tərəfindən qərarın verildiyi ildən əvvəlki maliyyə ilində həmin təbii inhisar subyektinin ümumi dövriyyəsinin 0,1 faizi məbləğində maliyyə sanksiyası tətbiq edilir.

77.11. Rəqabət orqanının bu Məcəllənin tələblərinə uyğun olaraq qəbul edilmiş qərarlarının pozulmasına görə təbii inhisar subyektinə rəqabət orqanı tərəfindən qərarın verildiyi ildən əvvəlki maliyyə ilində həmin təbii inhisar subyektinin ümumi dövriyyəsinin 0,1 faizi məbləğində maliyyə sanksiyası tətbiq edilir.

77.12. Bu Məcəlləyə əsasən bazar subyektlərinə tətbiq edilən maliyyə sanksiyalarına əlavə olaraq rəqabət orqanı və ya rəqabət komissiyası bazar subyektlərinin rəqabət qanunvericiliyinin pozulması (bu Məcəllənin 77.1-ci maddəsində müəyyən edilmiş oməllərə görə istisna olmaqla) hallarında birbaşa iştirak edən vəzifəli şəxslərinə onların aldığı sonuncu vəzifə məaşlarının 2 (iki) mislinədək məbləğdə maliyyə sanksiyasının tətbiqi ilə bağlı qərar qəbul edir.

77.13. Rəqabət orqanı dövlət inhisarında olan xidmətləri göstərən bazar subyektlərinin bu Məcəllə ilə qadağan edilmiş pozuntunu törətməsi nəticəsində əldə etdikləri qanunsuz gəlirin dövlət büdcəsinə ödənilməsi haqqında həmin subyektlərə icrası məcburi olan göstərişlər verir.

77.14. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasına görə bu Məcəllənin 77.1-77.3-cü, 77.5-ci və 77.12-ci maddələrində qeyd edilmiş hər bir hal üçün işin xüsusiyyətinə uyğun olaraq maliyyə sanksiyalarının hesablanması və tətbiqi meyarları və qaydaları müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən təsdiq edilir.

Maddə 78. Maliyyə sanksiyalarından azadolmalar və güzəştlər

78.1. Bazar subyekti bu Məcəllənin 77.2.1-ci, 77.2.2-ci, 77.3.1-ci və 77.3.2-ci maddələrində qeyd olunan pozuntular barədə məlumat və sübutu rəqabət orqanına könnüllü olaraq təqdim etdiyi, verilmiş məlumatların araşdırma üçün əsas olduğu və qanun pozuntusunun aşkarlanmasına səbəb olduğu halda həmin bazar subyekti aşağıdakı bütün şərtlər təmin edildikdə maliyyə sanksiyalarından azad edilir:

78.1.1. saziş iştirakçısı olaraq rəqabət orqanına könnüllü mürciət edib rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasında öz təqsirini etiraf etdikdə;

78.1.2. mürciətdən əvvəl qadağan olunmuş fəaliyyəti dayandırdıqda və işə baxılma müddəti bitənədək onun noticələrinin könnüllü aradan qaldırıldıqda;

78.1.3. işə mahiyyəti üzrə baxılıb yekun qərar qəbul edilənədək rəqabət orqanı ilə əməkdaşlıq etdikdə;

78.1.4. qadağan olunmuş rəqabəti məhduddlaşdıran sazişin təşəbbüskarı olmadıqda və digər bazar subyektlərinə qadağan edilən fəaliyyətlərə qoşulmağa məcbur və təşviq etmədikdə;

78.1.5. mürciətin edilməsi faktını, habelə təqdim olunan məlumat və sübutları məxfi saxladıqda;

78.1.6. iddia olunan pozuntuya dair sübutları məhv etmədikdə. 78.2. Bazar subyektinin mürciəti rəqabət orqanı tərəfindən araşdırmaya başlandıqdan və lazımi sübutlar toplandıqdan sonra təqdim edildikdə maliyyə sanksiyalarından azadolma tətbiq edilir.

78.3. Bazar subyektinin maliyyə sanksiyasından azadolması maraqlı şəxslərin onlara vurulmuş zərərə bağlı məhkəməyə müraciət etmək hüququnu istisna etmir. Bu halda iş üzrə araşdırma, yoxlama və ya işə baxılma davam edən müddətdə vurulmuş zərərə bağlı maraqlı şəxslərin iş üzrə materiallara çıxışı yalnız məhkəmə aktı əsasında təmin edilir.

78.4. Təqdim edilmiş məlumat və sübutlar bu Məcəllənin 78.1-ci maddəsində qeyd edilmiş şərtlərə tam cavab vermədiyi, habelə bu Məcəllənin 78.2-ci maddəsində qeyd olunan hallarda bazar subyekti pozuntunun aşkarlanmasında əhəmiyyətli rol oynadıqda və bütövlükdə bu Məcəllənin 78.1.2-78.1.5-ci maddələrində qeyd olunan şərtlər yerinə yetirildikdə, rəqabət orqanı tərəfindən həmin bazar subyektinə maliyyə sanksiyaları üzrə güzəştlər tətbiq edilir.

78.5. Bu Məcəllənin 78.4-cü maddəsində qeyd olunan maliyyə sanksiyaları üzrə güzəştlər rəqabət komissiyası tərəfindən aşağıdakı qaydada hesablanır:

78.5.1. birinci mürciət edən bazar subyektinə maliyyə sanksiyaları məbləğinin 30 faizindən 50 faizinədək;

78.5.2. ikinci mürciət edən bazar subyektinə maliyyə sanksiyaları məbləğinin 20 faizindən 30 faizinədək;

78.5.3. digər mürciət edən bazar subyektlərinə maliyyə sanksiyaları məbləğinin 20 faizinədək.

Maddə 79. Maliyyə sanksiyalarını yüngülləşdirən və ağırlaşdıran amillər

79.1. Bu Məcəllənin 77-ci maddəsinə əsasən tətbiq edilən maliyyə sanksiyalarını yüngülləşdirən amillər aşağıdakılardır:

79.1.1. rəqabət qanunvericiliyinin pozulması iddiası ilə mürciət edən subyektin bazar subyektinə qarşı şikayəti geri götürməsi;

79.1.2. barəsində iş qaldırılan bazar subyekti tərəfindən işə dair mahiyyəti üzrə qərar qəbul edilməmişdən əvvəl rəqabət qanunvericiliyinin pozulması hallarının könnüllü aradan qaldırılması və (və ya) qanun pozuntusunun etiraf edilməsi;

79.1.3. tələb olunan sənəd və məlumatların bazar subyekti tərəfindən tam və vaxtında təqdim edilməsi;

79.1.4. Bu Məcəllənin 78-ci maddəsi nəzərə alınmaqla, bazar subyekti tərəfindən işə baxılma zamanı rəqabət komissiyası ilə tam əməkdaşlıq edilməsi;

79.1.5. tətbiq edilə biləcək maliyyə sanksiyasının bazar subyektinin ödəmə qabiliyyətini ağırlaşdırması;

79.1.6. bazar subyektinin ölkənin sosial-iqtisadi həyatında könnüllü iştirak etməsi (o cümlədən xeyriyyə fəaliyyəti və korporativ sosial məsuliyyət tədbirləri).

79.2. Bu Məcəllənin 77-ci maddəsinə əsasən tətbiq edilən maliyyə sanksiyalarını ağırlaşdıran amillər aşağıdakılardır:

79.2.1. barəsində iş qaldırılan bazar subyekti tərəfindən işə dair mahiyyəti üzrə qərar çıxarılan qədər haqsız rəqabət hallarının könnüllü aradan qaldırılmaması;

79.2.2. bazar subyekti tərəfindən rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasına təkrar və davamlı olaraq yol verilməsi;

79.2.3. bazar subyekti tərəfindən qanun pozuntusunun törədilməsi nəticəsində qanunsuz gəlirin əldə edilməsi;

79.2.4. bazar subyekti tərəfindən işə baxılma zamanı rəqabət komissiyası ilə əməkdaşlıqdan qismən və ya tamamilə imtina edilməsi.

Maddə 80. Maliyyə sanksiyalarının dövlət büdcəsinə ödənilməsi

80.1. Rəqabət orqanının maliyyə sanksiyasının dövlət büdcəsinə ödənilməsi barədə göstərişində başqa müddət nəzərdə tutulmadıqda, göstərişin təqdim edilməsindən sonrakı 30 (otuz) gün müddətində bazar subyekti tərəfindən göstərişdə qeyd edilən məbləğ dövlət büdcəsinə ödənilir.

80.2. Bazar subyekti rəqabət orqanının maliyyə sanksiyasının dövlət büdcəsinə ödənilməsi barədə göstərişində qeyd olunan məbləği bu Məcəllənin 80.1-ci maddəsində qeyd edilən müddətdə ödəmədikdə, rəqabət orqanı ödənişin təmin edilməsi məqsədilə göstərişi məcburi icraya yönəldir.

80.3. Təsərrüfat subyektlərinin birliklərinin hər hansı üzvü maliyyə sanksiyalarının tətbiq edilməsinə səbəb olmuş qanun pozuntusunun əmələ gəlməsində iştirak etmədiyini sübut etdikdə, həmin təsərrüfat subyektinə maliyyə sanksiyaları tətbiq edilmir.

Maddə 81. Qanunsuz gəlir

81.1. Bu Məcəllənin 11-ci, 12-ci, 16-cı, 18-ci, 20-25-ci, 27-ci və 33-cü maddələrinin tələblərinin pozulmasına yol verilməklə həyata keçirilən iqtisadi fəaliyyət nəticəsində əldə olunan gəlir qanunsuz gəlir hesab olunur.

81.2. Rəqabət komissiyası tərəfindən maliyyə sanksiyalarının müəyyən edilməsi zamanı qanunsuz gəlirin məbləğinin tətbiqi nəzərdə tutulan maliyyə sanksiyasından çox olduğu aşkar edildikdə maliyyə sanksiyasının məbləği fərqə mütənəsib olaraq artırılır və əldə edilən qanunsuz gəlirin 50 faizi həcmində əlavə maliyyə sanksiyası tətbiq edilir.

81.3. Bu Məcəllənin 81.2-ci maddəsində nəzərdə tutulan əlavə maliyyə sanksiyası rəqabət orqanı tərəfindən aşağıdakı hallarda tətbiq edilir:

81.3.1. tələb olunan sənəd və məlumatlar bazar subyekti tərəfindən tam və vaxtında təqdim edildikdə;

81.3.2. bazar subyekti işə baxılma zamanı rəqabət komissiyası ilə tam əməkdaşlıq etdikdə;

81.3.3. tətbiq edilə biləcək maliyyə sanksiyasının bazar subyektinin maliyyə vəziyyətini ağırlaşdırma biləcəyi müəyyən edildikdə.

81.3.4. Bu Məcəllənin 81.3-cü maddəsi rəqabət qanunvericiliyinin pozulması nəticəsində qanunsuz gəlirin əldə olunmasına təkrar yol verən bazar subyektlərinə tətbiq edilir.

81.5. Rəqabət komissiyası tərəfindən qanunsuz gəlir məbləğinin ödənilməsinə dair qərar verilənədək rəqabət qanunvericiliyinin pozulması nəticəsində zərər çəkən digər bazar subyektinə zərərinin əvəzi ödənilməkdə qanunsuz gəlirin məbləği qaytarılan zərəre mütənəsib olaraq azaldılır.

Maddə 82. Müddətlər

82.1. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulmasına görə məsuliyyətə cəlb etmə müddəti bu Məcəllənin 77.1-ci maddəsində qeyd edilən pozuntulara görə 3 (üç) il, 77.2-ci, 77.3-cü və 77.6-77.13-cü maddələrində qeyd edilən pozuntulara görə 5 (beş) il təşkil edir.

82.2. Rəqabət qanunvericiliyinin pozulması ilə əlaqədar bu Məcəllənin 82.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş müddətlərdə və bu Məcəllənin 31.1.1-ci, 73.5-73.7-ci və 73.9-cu maddələrində nəzərdə tutulmuş hallarda rəqabət orqanı bazar subyektinə qarşı iddia tələbi ilə məhk